

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΚΡΕΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

ΔΗΜΟΚΡΕΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

**ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ: « ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ »**

Της Θεανούς Ρουσσοπούλου

Θεσσαλονίκη, 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΠΑΙΔΟΦΙΛΙΑ – ΠΑΙΔΕΡΑΣΤΙΑ.....	3
1.1 Ιστορική Αναδρομή	3
1.2. Ορισμοί	6
1.3 Ορισμός Κακοποίησης.....	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΓΕΝΕΤΗΣΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ.....	14
2.1 Εγκλήματα Γενετήσιας εκμετάλλευσης παιδιών Ιστορική και Νομοθετική Αναδρομή.....	14
2.2. Μορφές γενετήσιας εκμετάλλευσης παιδιών.....	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	26
3.1 Ο ρόλος του διαδικτύου	26
3.2 Προφίλ χρηστών	29
3.3 Μέτρα αντιμετώπισης Επιπτώσεις.....	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	35
4.1 Το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο	39
4.2 Το άρθρο 348Α ΠΚ	42
4.3 ΕΘΝΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ.....	52
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΠΑΙΔΟΦΙΛΙΑ – ΠΑΙΔΕΡΑΣΤΙΑ

1.1 Ιστορική Αναδρομή

Αρχαία Ελλάδα

Η παιδεραστία δεν θεωρούνταν πάντοτε έγκλημα, αλλά ένα είδος επιτρεπτής ομοφυλοφιλίας που οριζόταν ως η τάση αναζήτησης αισθησιακών απολαύσεων μέσα από την σωματική επαφή κατά προτίμηση με ομόφυλους. Σε πολλές αγγειογραφίες της αρχαίας Ελλάδας απεικονίζονται ενήλικες άνδρες να προσφέρουν δώρα σε νεότερους, να συζητούν μαζί τους, να τους κολακεύουν και να τους αγκαλιάζουν. Στις παραστάσεις αυτές παρουσιάζονται όλες οι πτυχές της κλίμακας οικειότητας, που ξεκινάει από μια οικεία συζήτηση και μπορεί να καταλήγει σε μια ερωτική αναπαράσταση ενός άνδρα με ένα έφηβο αγόρι. Το 346 π. Χ. ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά του Αθηναίου πολιτικού Τιμάρχου βάσει ενός νόμου που προέβλεπε την απαγόρευση της συμμετοχής στην πολιτική ζωή κάθε Αθηναίου πολίτη που είχε εκδοθεί σε άλλον άρρενα, δηλαδή που είχε δεχθεί χρήματα ή αγαθά ως αμοιβή για ομοφυλοφιλική χρήση του σώματός του (Δημόπουλος, 2006).

Η θέση της γυναίκας στην αρχαία Ελλάδα ήταν υποδεέστερη από αυτή του ανδρός και ο αληθινός έρωτας θεωρούνταν ότι είναι αυτός για τα αγόρια. Ο έρωτας αυτός θεωρούνταν ως η μοναδική σεξουαλική σχέση για την οποία ήταν απαραίτητος ο πνευματικός και ο ψυχικός δεσμός, καθώς η σεξουαλική επαφή είχε δευτερεύουσα σημασία και περιοριζόταν σε πολύ μικρές εκδηλώσεις αισθησιακής επιθυμίας. Στην υστεροκλασική εποχή, η σεξουαλική χαλιναγώγηση ήταν το ιδεώδες που απαιτούσε η Ηθική. Υπήρχε φυσικά και η συμπάθεια και η ομοφωνία για τον έρωτα προς τις γυναίκες και στο πλαίσιο του γάμου θεωρείτο ιδανική αλλά δεν ήταν η ουσιώδης προϋπόθεση του έρωτα (Reisberg, 2008).

Η παιδεραστία στην αρχαία Ελλάδα δεν είχε την σημερινή έννοια. Ο όρος παιδεραστία περιείχε τις λέξεις «παις» (παιδί) και «έραν» (ποθώ, ερωτεύομαι). Με τον όρο «παῖς» οι αρχαίοι εννοούσαν τόσο το αρσενικό όσο και το θηλυκό παιδί, αλλά στην περίπτωση αυτή αναφερόταν μόνο στο αρσενικό παιδί. Η παιδεραστία δεν αφορούσε τα αγόρια όλων των ηλικιών, παρά μόνο όσα βρίσκονταν στην τελευταία φάση της παιδικότητάς τους, λίγο πριν ξεκινήσουν την εφηβεία (Reisberg, 2008).

Στην αρχαία Αθήνα, ο Αθηναίος μπορούσε να είναι ερωμένος, μόνο κατά τις ηλικίες των δώδεκα με δεκαοκτώ ετών που δεν ήταν πλέον «παις», ενώ ο ενήλικος εραστής δεν είχε ηλικιακό περιορισμό. Η έννοια της παιδεραστίας συνδυαζόταν με την παιδαγωγική λειτουργία. Η ερωτική έλξη του άνδρα από το αγόρι ονομαζόταν και παιδαγωγικός έρωτας αφού ο ενήλικος εραστής δίδασκε στο αγόρι πρότυπα συμπεριφοράς και αξίες που θα του χρησίμευαν στην μετέπειτα ζωή του. Του μάθαινε το κοινωνικό ιδεώδες της καλοκαγαθίας και τον παιδαγωγούσε ώστε να γίνει «καλός καγαθός», δηλαδή όμορφος και ανδρείος άνθρωπος (Reisberg, 2008).

Υπήρχαν όμως και σεξουαλικά αδικήματα κατά ανηλίκων στην αρχαία Ελλάδα που τιμωρούνταν αυστηρά. Η προαγωγή, σημερινή μαστροπεία, θεωρούνταν κολάσιμη και αντιστοιχεί στο σύγχρονο έγκλημα της πορνείας. Το αδίκημα της προαγωγείας το διέπραττε όποιος είχε στην εξουσία του ανήλικο άτομο και το παρέδιδε σε τρίτο με σκοπό τη γενετήσια ικανοποίηση, ώστε να κερδίσει χρηματικά ανταλλάγματα. Δράστης του αδικήματος μπορούσε να είναι ο οποιοσδήποτε, ελεύθερος πολίτης, μέτοικος, ξένος, δούλος αλλά θύμα μπορούσε να είναι μόνο ελεύθερος πολίτης ανεξαρτήτως φύλου (Δημόπουλος, 2006).

Βυζάντιο

Στα νομοθετικά κείμενα της πρώιμης βυζαντινής περιόδου η ομοφυλοφιλία περιλαμβανόταν στα βαριά εγκλήματα και με νόμο του Κωνσταντίνου του Α' οι παιδεραστές απειλούνταν με θανατική ποινή με ξίφος. Η θανατική ποινή διατηρήθηκε και στη νομοθεσία των Ισαύρων, ο ανήλικος όμως παθητικός ομοφυλόφιλος απαλλασσόταν από οποιαδήποτε ποινική τιμωρία αν δεν είχε συμπληρώσει τα 12 έτη, λόγω έλλειψης διάκρισης και ικανότητας αντίληψης. Στο Εκλογάδιον, το όριο απαλλαγής από τη θανατική ποινή ήταν τα 15 έτη και παράλληλα επιβλήθηκε η ελαφρότερη ποινή της μαστίγωσης και του εγκλεισμού σε μονή (Δημόπουλος, 2006).

Στο Βυζάντιο τα παιδιά μπορούσαν να μνηστευθούν από την ηλικία των 7 ετών και ο γάμος γινόταν όταν τα αγόρια έφταναν στην ηλικία των 14 ετών και τα κορίτσια στην ηλικία των 12 ετών. Τα ηλικιακά όρια αυτά δεν τα τηρούσαν συνήθως οι γονείς και έκρυσαν την πραγματική ηλικία των θυγατέρων τελώντας παράνομα το μυστήριο του γάμου. Το Πατριαρχείο αναγκαζόταν να λύνει γάμους που παραβίαζαν τα θεσμοθετημένα όρια ηλικίας και τιμωρούσε τους ιερείς που τους τελούσαν με

καθαίρεση. Στο Ιουστινιάνειο Δίκαιο ο σύζυγος που παρανομούσε, τιμωρούνταν με την ποινή της εξορίας και δημευόταν η μισή του περιουσία.

Πολλές μαρτυρίες της εποχής δείχνουν πως ο θεσμός της μνηστίας χρησιμοποιούνταν αρκετές φορές με σκοπό την έναρξη σεξουαλικών σχέσεων με μικρά κορίτσια. Υπήρχε η περίπτωση 12χρονου κοριτσιού που βιαζόταν από τον μνηστήρα της από την ηλικία των 7 ετών και ζητούσε επίμονα διαζύγιο. Τα ανήλικα κορίτσια της αυτοκρατορικής οικογένειας δεν αποτελούσαν εξαίρεση στην σεξουαλική κακοποίηση. Η κόρη του Ανδρόνικου Β' του Παλαιολόγου, Σιμωνίδα, σε ηλικία 5 ετών παντρεύτηκε τον Βασιλιά-Κράλλη της Σερβίας ηλικίας άνω των 40 ετών. Οι ιστορικοί περιγράφουν την Σιμωνίδα ως «δεσποινάριον» διότι ήταν ντυμένη σαν αυτοκράτειρα κι ας ήταν πέντε ετών κοριτσάκι. Ο συγκεκριμένος αυτοκράτορας δεν σεβάστηκε την πριγκίπισσα και το παιδί ήθελε να γυρίσει πίσω στους γονείς της οι οποίοι όμως φοβούμενοι ότι θα καταστραφεί η συμμαχία που είχαν επισυνάψει με την Σερβία αρνήθηκαν να την βοηθήσουν. Η Σιμωνίδα στα 21 της χρόνια χήρεψε αλλά είχε καταστραφεί ψυχικά και σωματικά, δεν μπόρεσε να τεκνοποιήσει και κλείστηκε σε μοναστήρι (Ρεμπελάκου, 2009).

1.2. Ορισμοί

Ο όρος «παιδοφιλία» συστηματοποιήθηκε επιστημονικά το 1886 από τον ψυχίατρο Richard von Krafft-Ebing, ο οποίος απέδωσε τα εξής χαρακτηριστικά:

- Εκδήλωση ομοφυλοφιλικού ενδιαφέροντος προς τα παιδιά είτε της προεφηβικής είτε κατά την έναρξη της εφηβικής ηλικίας
- Εκδήλωση ομοφυλοφιλικού ενδιαφέροντος προς τα παιδιά που είναι πρωτογενής, δηλαδή απευθύνεται αποκλειστικά ή κυρίως προς παιδιά
- Το προκείμενο ομοφυλοφιλικό ενδιαφέρον διατηρείται σταθερό με την παρέλευση του χρόνου (Δημόπουλος, 2006).

Ο Krafft-Ebing κατηγοριοποιεί τις σεξουαλικές παρενόχλησεις παιδιών σε τρεις τύπους: α) στην παιδοφιλική, β) στην υποκατάσταση της παιδοφιλίας, όταν το παιδί είναι υποκατάστατο αντικείμενο του πόθου λόγω έλλειψης ενηλίκου για την ικανοποίηση των σεξουαλικών προτιμήσεων του ατόμου, γ) στη σαδιστική σεξουαλική παρενόχληση. Άλλοι ερευνητές όπως ο Howells (1981), οι Abel, Mittleman και Becker (1985), ο Brongersma (1990), ο Mc Conaghy (1993) προτείνουν διαφορετικές μορφές εκδήλωσης της παιδοφιλίας βασιζόμενοι στις θεμελιώδεις ψυχικές και κοινωνικές διαφορές που χαρακτηρίζουν τους τύπους της παιδοφιλίας, όπως: α) τον προτιμησιακό, τον δομικό και τον μεικτό τύπο παιδοφιλικής παρενόχλησης, β) τον καταστασιακό, τον ευκαιριακό, τον οπισθοδρομικό και τον αιμομικτικό τύπο παιδοφιλικής παρενόχλησης, και γ) τον αμετάλλακτο σαδιστικό τύπο παιδοφιλικής παρενόχλησης (Δημόπουλος, 2006).

Η χρήση του όρου παιδοφιλία δεν μπορεί να περιγράψει όλους ανεξαιρέτως τους δράστες της γενετήσιας εκμετάλλευσης παιδιών, όσον αφορά κυρίως την ιατρική σκοπιά, αφού η πλειοψηφία των σεξουαλικών εγκλημάτων διαπράττεται από καταστασιακούς δράστες περισσότερο, παρά από άτομα τα οποία προτιμούν σεξουαλικά προέφηβους. Κάποιοι ερευνητές, όπως ο Barbaree (1997), υποστήριξαν πως οι ίδιες οι πράξεις αποτελούν το κριτήριο για τη διάγνωση της παιδοφιλίας και παράλληλα, το παραδεκτό μέσο για την ταξινόμηση των μορφών εκδήλωσής της. Άλλοι ερευνητές, όπως οι Musk and Swetz (1997), υποστηρίζουν ότι η σεξουαλική έλξη προς τα παιδιά, αποτελεί ταυτόχρονα μια διαταραχή και έναν σεξουαλικό προσανατολισμό. Ο James (1990) υποστηρίζει ότι η έλξη μεταξύ των γενεών από την

πλευρά κάποιων ενηλίκων αποτελεί περισσότερο ένα «προσανατολισμό» ή στυλ ζωής και λιγότερο μια παθολογική δυσπροσαρμοστικότητα (Δημόπουλος, 2006).

Άλλοι όροι που προτείνονται ως παραπλήσιοι ή συναφείς με το φαινόμενο της παιδοφιλίας είναι οι κάτωθι:

- **Παραφιλία:** Αποτελεί το σύνολο των αλλόκοτων, παράξενων και μη φυσιολογικών πρακτικών, οι οποίες συνιστούν περιοδικώς επαναλαμβανόμενες σεξουαλικές εκδηλώσεις προς μη ανθρώπινα αντικείμενα, πράξεις ταπείνωσης και εξευτελισμού με την πρόκληση ή την αποδοχή πόνου ή αντίστοιχες σεξουαλικές εκδηλώσεις προς τα παιδιά ή προς άλλους, οι οποίοι δεν μπορούν να προσφέρουν την συναίνεσή τους για την σύμπραξη σε ομοφυλοφιλικές πράξεις. Είδος παραφιλίας αποτελεί και η παιδοφιλία η οποία συνίσταται στην επίτευξη γενετήσιας απόλαυσης μέσω της σεξουαλικής δραστηριότητας με παιδιά προεφηβικής ηλικίας.

- **Εφηβοφιλία:** Είναι γνωστή και ως heberphilia και αποτελεί μορφή εκδήλωσης της σεξουαλικής έλξης, αρχικά ή αποκλειστικά σε εφήβους. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται αντί του όρου παιδοφιλία, αν και ο όρος «παιδοφιλία» χρησιμοποιείται με ευρύτερο περιεχόμενο στον δυτικό κόσμο, για να περιγράψει τόσο την εφηβοφιλία όσο και την ερωτική έλξη προς νεότερης ηλικίας παιδιά. Περιλαμβάνει δηλαδή οποιοδήποτε πρόσωπο νεότερο από την ηλικία των 18 ετών.

- **Παιδεραστία:** Ο όρος αυτός αναφέρεται γενικά στην ανδρική ομοφυλοφιλία και ειδικά στην ομοφυλοφιλική ανδρική παιδοφιλία. Στην ακαδημαϊκή του χρήση ο όρος αυτός αποκτά και τρίτη σημασία, που αφορά στην ηλικιακά δομημένη ομοφυλοφιλική πρακτική μεταξύ ενήλικων ανδρών και εφήβων, όπως παρουσιάστηκε το φαινόμενο αυτό στην κλασική Ελλάδα.

- **Σύνδρομο Lolita:** Το σύνδρομο αυτό περιγράφει την ερωτική επιθυμία εφήβων κοριτσιών. Ο όρος Lolita αναφέρεται στην «manga-style» πορνογραφία που απεικονίζει το σώμα παιδιών γυναικείου φύλου και ο όρος Shotacon αφορά στην αντίστοιχη πορνογραφία αρρένων παιδιών.

- **Νηπιοφιλία:** ονομάζεται και infantophilia, αποτελεί την ερωτική έλξη προς τα νήπια που μόλις έχουν αρχίσει να βηματίζουν και προς τα νήπια έως 3 ετών. Ο Howell (1981) και ο Bernard (1982), προτείνουν μια διάκριση ανάμεσα στην παιδοφιλία και τη νηπιοφιλία και κυρίως για την

παιδοφιλία του ίδιου φύλου, αφού δεν συνηθίζεται οι παιδόφιλοι να προτιμούν νήπια που μόλις άρχισαν να περπατούν. Η παιδοφιλία που προσανατολίζεται στο αρσενικό φύλο εμπλέκεται με την εφηβοφιλία, και η παιδοφιλία που κατευθύνεται στο θηλυκό φύλο συμπλέκεται κυρίως με τη νηπιοφιλία (Δημόπουλος, 2006).

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προσδιορίζει την παιδοφιλία ως την σεξουαλική προτίμηση παιδιών, αγοριών ή κοριτσιών ή και των δύο συνήθως προεφηβικής ή πρώιμης εφηβικής ηλικίας (WHO). Η γενετήσια κακοποίηση ή εκμετάλλευση ενός παιδιού συνίσταται «στη συμμετοχή του παιδιού σε σεξουαλική δραστηριότητα την οποία δεν κατανοεί πλήρως, για την οποία το παιδί δεν είναι αναπτυξιακά προετοιμασμένο και δεν είναι σε θέση να παρέχει τη συγκατάθεσή του ή αλλιώς παραβιάζει τους νόμους ή τα κοινωνικά ταμπού της κοινωνίας. Η σεξουαλική κακοποίηση ενός παιδιού αποδεικνύεται από τη δραστηριότητα μεταξύ ενός παιδιού και ενός ενήλικα ή ενός άλλου παιδιού, το οποίο κατά την ηλικία ή την ανάπτυξή του βρίσκεται σε σχέση ευθύνης, εμπιστοσύνης ή εξουσίας, η δραστηριότητα προορίζεται να ικανοποιήσει τις ανάγκες ενός άλλου προσώπου. Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να περιλαμβάνει χωρίς να περιορίζεται, τα εξής:

- Παρότρυνση ή εξαναγκασμό ενός παιδιού να συμμετέχει σε οποιαδήποτε παράνομη σεξουαλική δραστηριότητα,
- Εκμετάλλευση ενός παιδιού στην πορνεία ή σε άλλες παράνομες σεξουαλικές πρακτικές,
- Εκμετάλλευση των παιδιών σε πορνογραφικές παραστάσεις και υλικά» (World Health Organization, 2003).
-

Αμερικάνικη Ψυχιατρική Ένωση

Η Αμερικάνικη Ψυχιατρική Ένωση προτείνει τα εξής διαγνωστικά κριτήρια της παιδοφιλίας:

A) Πάνω από μια χρονική περίοδο έξι μηνών, περιοδική και έντονη γενετήσια διέγερση της φαντασίας, της σεξουαλικής ορμής ή των συμπεριφορών που

αναμειγνύουν σεξουαλική δραστηριότητα με έναν προέφηβο ή προεφήβους ή παιδιά, ηλικίας 13 ετών ή νεότερα.

Β) Το πρόσωπο που έχει πράξει υποκινούμενο από αυτές τις ορμές ή τις σεξουαλικές παρορμήσεις ή φαντασιώσεις, που οφείλονται σε πόνο εσωτερικό και προξενούν πόνο ή διαπροσωπική δυσκολία.

Γ) Ο παιδόφιλος είναι ηλικίας τουλάχιστον 16 ετών και τουλάχιστον πέντε χρόνια μεγαλύτερος από το παιδί ή τα παιδιά του πρώτου κριτηρίου. Τα όρια ανάμεσα στην παιδικότητα και την εφηβεία ποικίλουν και για το λόγο αυτό είναι δύσκολος ο προσδιορισμός των ηλικιακών ορίων. Η εφηβεία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας προσδιορίζεται ως η χρονική περίοδος των ηλικιών μεταξύ 10 και 19 ετών ή και η χρονική περίοδος της ηλικίας μεταξύ των 13 και των 18 ετών.

Η διάγνωση της παιδοφιλίας βασίζεται στην παρουσία της φαντασίωσης ή της σεξουαλικής παρόρμησης και δεν απαιτείται η πραγματική γενετήσια δραστηριότητα με ένα παιδί, αρκεί να συντρέχουν τα υπόλοιπα κριτήρια (American Psychiatric Association, 2000).

1.3 Ορισμός Κακοποίησης

Για να διερευνηθεί το φαινόμενο της παιδοφιλίας θα πρέπει να γίνει καταγραφή και του ορισμού της κακοποίησης παιδιών, ώστε να τεθεί η βάση για να συζητηθεί το πρόβλημα. Η κακοποίηση αποτελεί μια έννοια πολυσύνθετη και πολύπλευρη με πολλές μεταβλητές. Για να αποδοθεί ο ορισμός της πρέπει αυτός να συνυπολογίζει τις διάφορες παραμέτρους που πρέπει να περιληφθούν, ώστε να μην είναι μονόπλευρος ή ανεπαρκής. Οι ερευνητές, προσπαθώντας να κατασκευάσουν τον ορισμό της κακοποίησης βασίστηκαν στα σωματικά ευρήματα της κακοποίησης ενώ άλλοι συμπεριέλαβαν τα κίνητρα και την συμπεριφορά του δράστη, παραβλέποντας όμως βασικούς αιτιολογικούς παράγοντες αφού το αποτέλεσμα της βίας εξαρτάται από την συμπεριφορά του δράστη και συνάμα από την αντίδραση του θύματος στην συμπεριφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη περιβαλλοντικούς και άλλους παράγοντες.

Ο Helfer (1987) όρισε την κακοποίηση ως «κάθε συναλλαγή ή έλλειψη συναλλαγής ανάμεσα σε ένα παιδί και ένα άτομο που το φροντίζει, που καταλήγει σε μη τυχαία βλάβη στη σωματική κατάσταση ή και αναπτυξιακή διαδικασία του παιδιού» (Τσιάντης – Μανωλόπουλος, 1987).

Η κακοποίηση των παιδιών καθορίζεται και προσδιορίζεται με βάση συγκεκριμένων στοιχείων. Η πολύπλευρη και σύνθετη έννοια της κακοποίησης την οδηγεί στην κατηγοριοποίηση για τις διαφορετικές μορφές κακοποίησης, ώστε να υπάρχει ξεκάθαρη κλινική εικόνα. Οι βασικές μορφές κακοποίησης που αναγνωρίζονται σήμερα είναι:

- A) η σωματική
- B) η σεξουαλική
- Γ) η συναισθηματική ή ψυχολογική
- Δ) η παραμέληση

Οι τέσσερις αυτές μορφές κακοποίησης στοιχειοθετούνται από ορισμένες παραμέτρους και εμφανίζουν διαφορετική ψυχοπαθολογία. Αναλυτικότερα, η σωματική κακοποίηση είναι «οποιαδήποτε και καθ' οιονδήποτε τρόπο διατάραξη της ανατομικής ακεραιότητας των ιστών του σώματος του παιδιού και οποιαδήποτε κατάσταση είναι αποτέλεσμα μη τυχαίας δυσμενούς επίδρασης εξωγενούς παράγοντα ή αποτέλεσμα στέρησης ενός παράγοντα απαραίτητου για τη ζωή» (Αγάθωνος-

Γεωργοπούλου, 1987). Για να θεωρηθεί από έναν ειδικό ότι το τραύμα χαρακτηρίζεται ως σωματική κακοποίηση πρέπει να αποκλειστεί η πιθανότητα της απροσεξίας ή του ατυχήματος. Για να μελετηθεί και να γίνει κατανοητή η έννοια της σωματικής κακοποίησης πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένοι παράγοντες όπως: α) το ιστορικό της κάκωσης, β) τα σωματικά ευρήματα στο παιδί, γ) οι γονείς, δ) οι κοινωνικοί παράγοντες. Τα χαρακτηριστικά που πρέπει να θέσουν την υποψία της κάκωσης είναι: α) η καθυστέρηση στην αναζήτηση βοήθειας, β) το ασαφές ιστορικό, γ) οι πολλαπλές και πολύμορφες βλάβες, δ) οι βλάβες διαφορετικής ηλικίας, ε) η συμπεριφορά του παιδιού, στ) ο τρόπος που αναφέρονται οι γονείς στο παιδί.

Ως σεξουαλική κακοποίηση θεωρείται η συμμετοχή ή έκθεση παιδιών και εφήβων σε πράξεις με σεξουαλικό περιεχόμενο υποκινούμενες από ενήλικα οι οποίες έχουν ως σκοπό τη σεξουαλική διέγερση ή και ικανοποίηση του ενήλικα. Το φαινόμενο αυτό χαρακτηρίζεται από την ανηλικότητα του παιδιού, την σχέση εξάρτησης ή εμπιστοσύνης ανάμεσα στον ενήλικα και το παιδί, την έλλειψη συνειδητής κατανόησης της έννοιας και του περιεχομένου της πράξης αυτής, δηλαδή την έλλειψη συνειδητής συναίνεσης του παιδιού.

Οι διαφοροποιήσεις της σεξουαλικής κακοποίησης είναι πολύ σημαντικές για την διάγνωση και την θεραπεία των περιπτώσεων. Οι διαφοροποιήσεις της σεξουαλικής κακοποίησης είναι οι εξής: α) αιμομιξία και β) παιδοφιλία (συμμετοχή σε πορνογραφικές δραστηριότητες). Η σεξουαλική κακοποίηση έχει ποικίλες μορφές, όπως την επίδειξη γεννητικών οργάνων του ατόμου στο παιδί, αυνανισμός μπροστά σε παιδί, φιλία και αγκαλιές σε παιδί με ερωτικό τρόπο, άγγιγμα γεννητικών οργάνων του παιδιού, υποχρέωση του παιδιού να αγγίξει τα γεννητικά όργανα του ατόμου, προσπάθεια για ερωτική πράξη ή ερωτική πράξη με το παιδί.

Παιδική Πορνογραφία

Παιδική πορνογραφία θεωρούνται οι φωτογραφίες ή ταινίες γυμνών παιδιών που τίθενται με σεξουαλικά προκλητικούς τρόπους. Τα παιδιά μπορεί να παρουσιάζονται ντυμένα ή ημίγυμνα ή να παρουσιάζουν εσώρουχα. Οι εικόνες αυτές σε ανάμειξη των ενηλίκων ονομάζονται «ερωτικές». Η σύνδεση μεταξύ όλων είναι ότι εξυπηρετούν έναν σεξουαλικό σκοπό όχι για το παιδί αλλά για αυτόν που παράγει τις εικόνες αυτές και για τον θεατή. Ο φωτογράφος δημιουργεί μια φωτογραφία είτε

εκούσια είτε διαφημιστικά και ο θεατής κατασκευάζει από αυτήν την φωτογραφία κάποια σεξουαλική έννοια. Ο κύκλος της παραγωγής και της εξέτασης χαρακτηρίζει την διαδικασία της παιδικής πορνογραφίας. Ο Παρασκευόπουλος (1997) παρουσίασε τις προειδοποιητικές σωματικές και ψυχολογικές ενδείξεις που πιθανόν οφείλονται σε σεξουαλική κακοποίηση παιδιών. Οι ενδείξεις αυτές παρουσιάζονται παρακάτω:

- Διαταραχές στον ύπνο, φόβος για το σκοτάδι και εφιάλτες
- Εμφανίζονται στο σώμα μώλωπες, γρατζουνιές και δαγκώματα
- Δυσκολία στο περπάτημα και στο κάθισμα
- Διαταραχές ή και αλλαγή συνηθειών στο φαγητό
- Νευρική ανορεξία
- Κατάθλιψη και απόπειρες αυτοκτονίας
- Προβλήματα στο ουροποιητικό σύστημα
- Μολύνσεις στον κόλπο ή βλάβη στα γεννητικά όργανα και τον πρωκτό
- Νυχτερινή ενούρηση
- Πόνοι απροσδιόριστοι
- Κνησμός ή ερεθισμός στα γεννητικά όργανα
- Εγκυμοσύνη
- Αφροδίσια νοσήματα (Παρασκευόπουλος, 1997).

Παρακάτω παρουσιάζονται οι προειδοποιητικές συμπεριφορικές ενδείξεις πιθανής σεξουαλικής κακοποίησης του παιδιού όπως τις αναφέρει ο Παρασκευόπουλος (1997).

- Έλλειψη εμπιστοσύνης προς τα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα
- Φόβος που απευθύνεται σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο
- Εσωστρέφεια
- Φυγή από το σπίτι και το οικείο περιβάλλον
- Το κορίτσι αναλαμβάνει τον ρόλο της μητέρας
- Προβλήματα στην σχολική επίδοση και φυγοπονία
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση και μικρές προσδοκίες από τους άλλους

- Κλοπές
- Χρήση ναρκωτικών ή οινόπνευματών ουσιών
- Ζωγραφιές που απεικονίζουν σεξουαλικά θέματα
- Πορνεία
- Τάση προς σεξουαλική και συναισθηματική εκμετάλλευση
- Μεταστροφή στη στάση απέναντι στο σεξ
- Φόβος για ιατρικές εξετάσεις στο σχολείο (Παρασκευόπουλος, 1997)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΓΕΝΕΤΗΣΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

2.1 Εγκλήματα Γενετήσιας εκμετάλλευσης παιδιών Ιστορική και Νομοθετική Αναδρομή

Ελληνική Αρχαιότητα

Κατά την ελληνική αρχαιότητα η προαγωγή και ο εταιρισμός τιμωρούνταν. Η προαγωγή ήταν η σημερινή μαστροπεία και ο εταιρισμός ταυτίζεται με την πορνεία. Το αδίκημα της προαγωγείας το διέπραττε όποιος είχε την εξουσία σε ανήλικο πρόσωπο (πατέρας, θείος, αδελφός μεγαλύτερος, επίτροπος) και το παρέδιδε σε τρίτο προς γενετήσια εκμετάλλευση και έπαιρνε χρήματα ως αντάλλαγμα. Τέτοιου είδους εγκλήματα έκανε ο οποιοσδήποτε στην αρχαία Ελλάδα είτε ήταν ελεύθερος πολίτης, είτε μέτοικος, είτε ξένος, είτε δούλος και θύματα μπορούσαν να είναι μόνο ελεύθεροι πολίτες αγόρια ή κορίτσια. Αν το θύμα ήταν ενήλικη γυναίκα ξένη ή δούλη τότε δεν στοιχειοθετούνταν το αδίκημα της προαγωγείας. Για την ύπαρξη του αδικήματος ήταν απαραίτητο να υπάρχει δόλος του δράστη, δηλαδή να συνίστατο η εν γνώσει αποδοχή του παράνομου κέρδους και η εξώθηση του ανηλίκου στην ακολασία γνωρίζοντας ότι το θύμα δεν μπορούσε να εκτιμήσει την έκταση και την βαρύτητα της ασελγούς πράξης. Για να γίνει δίωξη για το συγκεκριμένο αδίκημα, αρχικά γινόταν η υποβολή αγωγής της γραφής που την υπέβαλλε μόνο ελεύθερος πολίτης ενώπιον των Αρχόντων ή της Ηλιαίας και εφόσον γνώριζε τα πραγματικά περιστατικά.

Οι ποινές για το αδίκημα της προαγωγείας ήταν θάνατος ή φυλάκιση ή χρηματική ποινή ή ολική ή μερική στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων. Τις ίδιες ποινές είχε και ο συνεργός, ενώ στο ανήλικο θύμα δεν επιβαλλόταν καμία ποινή. Στην κωδικοποίηση της νομοθεσίας του Σόλωνα προβλέπονται ειδικές διατάξεις που προλαμβάνουν και καταστέλλουν την προαγωγή. Στην διάταξη του άρθρου 328 «ο δούλος δεν δύναται να αγαπά θυγατέρα ελεύθερου άνδρα, ούτε να την παρακολουθεί με κακό σκοπό (προαγωγή), αλλιώς τιμωρείται δημόσια με την σωματική ποινή των 50 ραβδισμών». Με την διάταξη αυτή επιδιωκόταν η πρόληψη του αδικήματος.

Στο άρθρο 329 τυποποιείται το αδίκημα της προαγωγείας «εάν ο πατέρας ή αδελφός ή θείος ή κηδεμόνας ή κάποιος άλλος που έχει εξουσία στο σε κάποιο παιδί λάβει χρήματα για να το εξωθήσει στην πορνεία, ο νόμος δεν τιμωρεί το παιδί αλλά εκείνον που το εμίσθωσε» Το παιδί που φτάνει στην ενηλικίωση, δεν υποχρεούται νομικά να τρέφει ούτε να προσφέρει κατοικία στον πατέρα που τον διέφθειρε, το μόνο που οφείλει είναι να τον θάψει μετά τον θάνατό του. Η σολωνική νομοθεσία τιμωρεί την προαγωγή όταν στρέφεται εναντίον ελεύθερου παιδιού ή γυναίκας. Ο Σόλων προσδιόρισε για την προαγωγή χρηματική ποινή είκοσι δραχμών αρχικά, και έπειτα μεταρρύθμισε τον νόμο και επέβαλλε την θανατική ποινή όπως αναφέρεται στο άρθρο 330 της Νομοθεσίας του Σόλωνα. Στο άρθρο 331 η δικονομική διαδικασία είναι η εξής «όποιος εξωθεί σε ακολασία παιδί, γυναίκα ή άνδρα εκ των ελευθέρων ή δούλων, ενάγεται ενώπιον των Θεσμοθετών και κατηγορείται από τον τυχόντα. Οι Θεσμοθέτες όφειλαν με την σειρά τους να εισάγουν τη δίκη ενώπιον του δικαστηρίου της Ηλιαίας σε διάστημα τριάντα ημερών με την καταμήνυση και εφόσον το επιτρέπουν οι δημόσιες ασχολίες. Ο κατηγορούμενος δικάζεται πρώτα από το δικαστήριο της Ηλιαίας και αν κηρυχθεί ένοχος καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης ή προστίμου. Αντιθέτως, αν κηρυχθεί ένοχος θανάτου, παραδίδεται στους Ένδεκα και θανατώνεται αυθημερόν.

Στο άρθρο 332 της Νομοθεσίας του Σόλωνα, τιμωρείται ο εταιρισμός (πορνεία) ως εξής: «όποιος εκ των Αθηναίων παραδοθεί στην ηδονή άλλου προσώπου, δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος των εννέα Αρχόντων, ούτε να αποκτήσει κάποια ιεροσύνη ούτε να διοριστεί σύνδικος του λαού, ούτε να λάβει οποιοδήποτε αξίωμα, εσωτερικό ή εξωτερικό, κληρωτό ή χειροτονητό, ούτε να αποσταλεί ως κήρυκας πολέμου ούτε να ομιλήσει ενώπιον του λαού ή της βουλής ούτε να εισέλθει στους δημόσιους ναούς ούτε στις πανηγύρεις των δημοσίων εορτών ούτε στις δημόσιες στεφανοφορίες να φορεί στέφανο ούτε να περιδιαβάσει στους περιπάτους κατά την αγορά. Αυτός που θα καταδικαστεί για τέτοιο έγκλημα και παραβεί τις διατάξεις του νόμου αυτού καταδικάζεται σε θανατική ποινή (Δημόπουλος, 2006).

Βυζάντιο

Στο Βυζάντιο τιμωρούνταν η πορνεία και η φθορά της άνηβης κόρης (παιδοφθορία). Επιπλέον, απαγορευόταν η ερωτική ανάμειξη με κορίτσια πριν από την εφηβεία τους (πριν να κλείσουν τα 12 έτη ηλικίας). Στο Ιουστινιάνειο Δίκαιο, αν ο δράστης του εγκλήματος της παιδοφθορία ήταν «έντιμος», τιμωρούνταν με

περιορισμό σε νησί ή με εξορία, ενώ αν ήταν «ευτελής, με καταναγκαστικά έργα (Πιτσάκη, 1993).

Στην Νομοθεσία των Ισαύρων και Μακεδόνων τιμωρείται με σωματική ποινή ο δράστης φοράς άνηβης κόρης, η πορνεία, η κατάχρηση παιδιών σε ασέλγεια και η αιμομιξία. Στον επτακαιδέκατο τίτλο της «Εκλογής Νόμων» και στον Ποινάλιο των εγκληματικών κεφαλαίων τιμωρείται ο παρθενοφορέας, δηλαδή η Βυζαντινή μορφή της κατάχρησης ανηλίκου σε ασέλγεια άνηβης κόρης ηλικίας κάτω των 13 ετών με τη σωματική ποινή της ρινοτομίας και με την υποχρέωση αποζημίωσης του θύματος με το ήμισυ της περιουσίας του δράστη. Τόσο ο δράστης όσο και το θύμα ασελγών πράξεων τιμωρούνται με το θάνατο δια του ξίφους.

Αν η κατάχρηση σε ασέλγεια στρέφεται εναντίον παιδιού κάτω των 12 ετών τότε αυτό απαλλάσσεται από την ποινή γιατί η ηλικία του αποτελεί τεκμήριο ποινικής ανευθυνότητας. Τα ίδια ισχύουν και στον 39ο Τίτλο του Προχείρου Νόμου στη νομοθεσία των Μακεδόνων Αυτοκρατόρων. Στον «Πρόχειρον Νόμων» ή στην «Εξάβιβλο» του Κωνσταντίνου Αρμενόπουλου και στο Βιβλίον Έκτον, τίτλος Γ' «Περί πορνών και των εκβιαζόντων παρθένους», υπήρξαν οι εξής νομοθετικές αλλαγές: 1. δεν προβλέπεται η ατιμωρησία του θύματος ηλικίας κάτω των 12 ετών που συμμετείχε στην κατάχρηση σε ασέλγεια 2. στο έγκλημα της παρθενοφορίας προστέθηκε και ο βιασμός κοριτσιού και τιμωρείται με ρινοτομία και καταβολή αποζημίωσης στο θύμα ίση προς το ένα τρίτο της περιουσίας του δράστη (Αρμενόπουλος, 1971).

2.2. Μορφές γενετήσιας εκμετάλλευσης παιδιών

Η γενετήσια κακοποίηση παιδιού είναι μία σεξουαλική επίθεση σε ένα μικρότερης ηλικίας άτομα. Σύμφωνα με την Αμερικάνικη Ψυχολογική Ένωση η γενετήσια κακοποίηση ορίζεται ως «η γενετήσια δραστηριότητα η οποία αναπτύσσεται ανάμεσα σε ένα μικρότερο ηλικίας και σένα μεγαλύτερης ηλικίας πρόσωπο κατά την οποία η κυρίαρχη θέση του μεγαλύτερου στην ηλικία προσώπου χρησιμοποιείται για να εξαναγκάσει η να εκμεταλλευτεί τα σεξουαλικά νεότερο άτομο» (Fergusson et al., 1996).

Η σεξουαλική παιδική κακοποίηση είναι παράνομη πράξη σε όλες τις χώρες αν και οι νόμοι διαφέρουν στις λεπτομέρειες. Παντού όμως τίθεται θέμα ηλικίας του θύματος το οποίο είναι κοντά στα όρια της εφηβείας και κάθε σεξουαλική επαφή με ενήλικες θεωρείται καταχρηστική. Επιπλέον μπορεί να κριθεί μία σεξουαλική επαφή ως κατάχρηση σε ασέλγεια όταν βρίσκεται πάνω από το ηλικιακό όριο σε περιπτώσεις που μεσολαβεί απειλή ή χρήση βίας ή εξαναγκασμός του θύματος. Το φαινόμενο της γενετήσιας εκμετάλλευσης παιδιών συνίσταται στην εμπορία παιδιών για σεξουαλικούς λόγους δηλαδή στην προαγωγή τους σε πορνεία με οικονομικό όφελος των δραστών τους, στην παιδική πορνογραφία και στην παιδοφιλία. Η παιδοφιλία συχνά υπερκαλύπτει τις άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης και μπορεί να αποτελεί ιδιαίτερο τρόπο διάπραξης μέσω του διαδικτύου.

Εμπορία παιδιών

Η εμπορία παιδιών περιλαμβάνει την εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών όπως αυτή προσδιορίζεται από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και το νομοθετικό της κείμενο «Σύμβαση για την καταπολέμηση των χειρότερων μορφών της παιδικής εργασίας». Όταν η εμπορία παιδιών γίνεται για την εξυπηρέτηση της ακολασίας άλλων τότε ο δράστης προάγει ή εξωθεί στην πορνεία ανήλικο ή υποθάλπει ή διευκολύνει την πορνεία ανήλικων. Το έγκλημα είναι αυτό της μαστροπείας (άρθρο 349 ΠΚ), το οποίο προσβάλλει τη γενετήσια ελευθερία του ανηλίκου και τελείται χωρίς τη χρήση ή την απειλή χρήσης βίας με απατηλά μέσα από ένα συγκεκριμένο κύκλο προσώπων. Τα πρόσωπα αυτά μπορεί να είναι ο

ανιόντας συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη έστω και προσωρινά.

Η εκπόρνευση προσώπου νεότερο από 15 ετών διαπράττεται από ενήλικο πρόσωπο αναφοράς μετά από κατάχρηση της προκείμενης σχέσης εμπιστοσύνης με τον ανήλικο και με τη χρήση απατηλών αλλά όχι βίαιων μέσων. Η σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκου τελείται και με τη σωματεμπορία στην οποία δεν απαιτείται πάντοτε η σχέση εμπιστοσύνης του ανηλίκου προς τον ενήλικο δράστη αλλά απαιτείται η χρήση βίας απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου, η κατάχρηση εξουσίας, η χρήση απατηλών μέσων (όπως οι υποσχέσεις, τα δώρα, οι πληρωμές) για την απόσπαση της συναίνεσης του ανηλίκου.

Η σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ) έχει σκοπό τη γενετήσια εκμετάλλευση του ανηλίκου προς ίδιο όφελος του δράστη ή τρίτου προσώπου δηλαδή την επιχείρηση από κερδοσκοπία οποιαδήποτε ασελγούς πράξης ή τη χρησιμοποίηση από κερδοσκοπία του σώματος, της φωνής ή της εικόνας προσώπου για την πραγματική ή προσποιητή επιχείρηση τέτοιας πράξης ή για την παροχή εργασίας ή υπηρεσιών που αποσκοπούν στη γενετήσια διέγερση.

Η Διεθνής νομοθεσία και ημεδαπή έχουν προβεί στην ποινικοποίηση της εμπορίας ανηλίκων και κατ' επέκταση στην ενίσχυση της θυματικής προστασίας τους. Συγκεκριμένα:

1. Ο Ν. 2918/ 2001 (ΦΕΚ Α' 119) επικυρώνει τη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 182 για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους. Οι χειρότερες μορφές εργασίας παιδιών περιλαμβάνουν: «α) όλες τις μορφές δουλειάς η ανάλογες πρακτικές όπως η πώληση και το δουλεμπόριο παιδιών, η δέσμευση λόγω χρεών, η αναγκαστική εργασία και η δουλοπαροικία καθώς και υποχρεωτική ή αναγκαστική στράτευση παιδιών με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους σε ένοπλες συγκρούσεις, β) τη χρησιμοποίηση, τη δέσμευση και την προαγωγή παιδιού στην πορνεία και στην παραγωγή πορνογραφικού υλικού, γ) τη χρησιμοποίηση, τη δέσμευση ή την προσφορά παιδιού σε παράνομες δραστηριότητες κυρίως για την παραγωγή και διακίνηση ναρκωτικών ουσιών όπως ορίζονται στις σχετικές διεθνείς συμβάσεις και δ) τις εργασίες οι οποίες

από τη φύση τους ή κάτω από τις συνθήκες που εκτελούνται είναι πιθανό να βλάψουν την υγεία και να ασφάλεια ή την ηθική του παιδιού».

2. Οι σχετικές ρυθμίσεις του Ν. 1837/1989 (ΦΕΚ Α' 85) «για την προστασία των ανηλίκων κατά την απασχόληση» και άλλες διατάξεις και το ΠΔ 62/1998 (ΦΕΚ Α' 67) «Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία» σε συμμόρφωση προς την κοινοτική οδηγία 94/33/ΕΚ”.

3. Η Απόφαση 59/166 για την εμπορία γυναικών και θηλέων εφήβων που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 20 Δεκεμβρίου 2004 και δημοσιεύτηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2005 επισημαίνει τα εξής: «α) η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ προσκαλεί όλες τις κυβερνήσεις να ποινικοποιήσουν όλες τις μορφές εμπορίας προσώπων που στοχεύουν στη σεξουαλική εκμετάλλευση και το σεξουαλικό τουρισμό, β) ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις να δώσουν έμφαση στο γεγονός ότι η εμπορία αυτή είναι έγκλημα και να εξαλείψουν τη ζήτηση, αναγνωρίζοντας ότι η πλειοψηφία των θυμάτων είναι γυναίκες και έφηβες, γ) να εξετάζουν τη σκοπιμότητα καθιέρωσης μέτρων ώστε να μη διώκονται ποινικά τα ως άνω θύματα εκμετάλλευσης για την παράνομη είσοδο ή παραμονή τους στη χώρα, δ) προσκαλούν τον επιχειρηματικό τομέα να συνεργάζεται με τις κυβερνήσεις για την εξάλειψη της εμπορίας γυναικών και κοριτσιών, ε) να υιοθετούν με την υποστήριξη του ΟΗΕ και άλλων διακυβερνητικών οργανισμών τις καλύτερες πρακτικές για τη δημιουργία εκπαιδευτικών εγχειριδίων για το δικωκτικό και το ιατρικό προσωπικό και για τα στελέχη της δικαιοσύνης ώστε να τα ευαισθητοποιήσουν σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των γυναικών των εφήβων κοριτσιών θυμάτων και στ) να παράσχουν ή να ενισχύουν την εκπαίδευση των στελεχών της επιβολής του νόμου, της μεταναστευτικής υπηρεσίας ή άλλων αρμοδίων υπαλλήλων πάνω στην πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων, περιλαμβανομένων των γυναικών και των κοριτσιών που έχουν υποστεί σεξουαλική εκμετάλλευση.

4. Η απόφαση 58/137 που αφορά στην Ενίσχυση της Διεθνούς συνεργασίας για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων και προστασία των θυμάτων από αυτή την εμπορία υιοθετήθηκε από τη Γ.Σ. των Ηνωμένων Εθνών στις 22 Δεκεμβρίου 2003 και προβλέπει τα εξής: α) τη μεταχείριση των θυμάτων με σεβασμό και ευαισθησία καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας και β) την παροχή ανθρώπινης μεταχείρισης σε όλα τα

θύματα εμπορίας, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το φύλλο και τις συγκεκριμένες ανάγκες τους σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3 και 4 του Πρωτοκόλλου για την Πρόληψη, την Καταστολή και την Τιμωρία της Εμπορίας Προσώπων και Ειδικά των Γυναικών και των Παιδιών (Δημόπουλος, 2006).

Πορνογραφία ανηλίκων

Η παιδική πορνογραφία μέσω του διαδικτύου αποτελεί μία σύγχρονη μορφή γενετήσιας εκμετάλλευσης η οποία τυποποιήθηκε και αντιμετωπίστηκε ως έγκλημα από την αμερικανική νομοθεσία από την πρώτη στιγμή που εμφανίστηκε. Ο πρώτος ομοσπονδιακός νόμος για την καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας ψηφίστηκε το 1978 και οι πρώτοι νόμοι στους οποίους γίνεται αναφορά τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και την παιδική πορνογραφία εκδόθηκε το 1988. Οι νομικοί ορισμοί που δίνονται από τις διαφορές νομοθεσίες για την παιδική πορνογραφία παρουσιάζουν μεταξύ τους σημαντικές αποκλίσεις γενικότερα όμως συγκλίνουν στην ευρεία παραδοχή πως η παιδική πορνογραφία αποτελεί «οποιαδήποτε αναφορά γενετήσιας δραστηριότητας που αναμιγνύει ένα πρόσωπο προεφηβικής ηλικίας». Οι πορνογραφικές καταγραφές περιλαμβάνουν φωτογραφίες, τηλεοπτικές εικόνες, ή ακροαματικές καταγραφές. Η βαρύτητα της παιδικής πορνογραφίας κλιμακώνεται σε 10 επίπεδα τα οποία είναι τα εξής:

1. Εκδηλωτική ή ενδεικτική είναι η παιδική πορνογραφία που περιλαμβάνει εικόνες μη σεξουαλικού περιεχομένου και προέρχεται από νόμιμες πηγές όπως τα περιοδικά.

2. Η γυμνή απεικόνιση η οποία συνίσταται σε εικόνες γυμνών ή ημίγυμων παιδιών και κατάλληλα περιβάλλοντα και οι οποίες αποκτώνται από νόμιμες πηγές προέλευσης.

3. Η ερωτική παιδική πορνογραφία που αφορά σε εικόνες που λαμβάνονται με μυστικό τρόπο από παιδιά και στις οποίες αυτά αποκαλύπτουν ποικίλους βαθμούς της σωματικής τους γυμνότητας

4. Το ποζάρισμα, δηλαδή εικόνες παιδιών που ποζάρουν στο φακό και αποκαλύπτουν διάφορους βαθμούς της σωματικής τους γυμνότητας

5. Οι ερωτικές στάσεις που αφορούν σε εικόνες παιδιών με γενετήσιες στάσεις και ποικίλους βαθμούς γυμνότητας

6. Η σαφής ερωτική στάση που αφορά σε εικόνες που δίνουν έμφαση στα γεννητικά όργανα 7. Η σαφής σεξουαλική δραστηριότητα που αναμειγνύει παιδιά και δεν εμπλέκει ενήλικες 8. Η επιθετική παιδική πορνογραφία που αναπαριστά παιδιά τα οποία υποβάλλονται σε σεξουαλική κακοποίηση και αναμειγνύει ψηφιακή επαφή με ενήλικες

9. Η ολοκληρωτική επιθετική παιδική πορνογραφία στην οποία παριστάνονται παιδιά να υποβάλλονται σε σεξουαλική κακοποίηση που αναμειγνύει διεισδυτικό σεξ, αυνανισμό ή στοματικό έρωτα με ενήλικες

10. Η σαδιστική και κτηνώδης παιδική πορνογραφία, κατά την οποία τα παιδιά υπόκειται σε πόνο ή επιδίδονται σε σεξουαλική δραστηριότητα με ένα ζώο.

Το πρόβλημα της διαδικτυακής παιδικής πορνογραφίας χωρίζεται σε τρία σύνθετα μέρη, στην *παραγωγή*, στη *διάθεση* και στην *αποκαθήλωση* των εικόνων. Η *παραγωγή* αφορά στη δημιουργία φωτογραφικών εικόνων. Οι συλλέκτες καθιστούν επίσης επικερδές κάθε νέο παιδικό πορνογραφικό υλικό λόγω της μεγάλης ζήτησης. Ωστόσο πολλές εικόνες που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο μπορεί να είναι χρονικά παλαιότερες και παρμένες από περιοδικά ή ταινίες του παρελθόντος. Οι εικόνες μπορεί να παράγονται κατ' επάγγελμα όπου αναπαριστούν την κακοποίηση παιδιών στις τρίτες χώρες του κόσμου.

Η *διάθεση* συνίσταται στην ανάρτηση και διάδοση των πορνογραφικών εικόνων. Οι εικόνες αυτές μπορούν να αποθηκευτούν και να διαδοθούν στους χρήστες του διαδικτύου σε όλο τον κόσμο. Στη διανομή λαμβάνουν μέρος παιδόφιλοι ή ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος που λειτουργούν για το κέρδος αλλά υπάρχουν και περιπτώσεις όπου η διανομή πραγματοποιείται από μεμονωμένους ερασιτέχνες που δεν επιδιώκουν χρηματική αμοιβή.

Η παιδική πορνογραφία μπορεί να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες του διαδικτύου ή να ανταλλαχθεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με τους εξής τέσσερις τρόπους:

1. News groups: ειδικές ομάδες διάδοσης ειδήσεων γύρω από την παιδική πορνογραφία που παρέχουν στα μέλη τους ένα φόρουμ μέσα στο οποίο συζητούν τα σεξουαλικά τους ενδιαφέροντα για παιδιά και παράλληλα ταχυδρομούν παιδική

πορνογραφία. Οι newsgroups αποτελούν την κύρια μέθοδο διανομής της παιδικής πορνογραφίας. 2. Bulletin Board Systems (BBS): πρόκειται για συστήματα δελτιοποίησης που χρησιμοποιούνται νόμιμα για φιλοξενία συζητήσεων και παρέχουν συμβουλές σε εκείνους που αναζητούν παιδική πορνογραφία. Τα συστήματα αυτά παρακολουθούνται από ένα σύστημα διαχειριστών για τον αποκλεισμό των κίβδηλων ή άσχετων ταχυδρομήσεων από τους διοικητικούς φορείς, 3. Chat rooms: χρησιμοποιούνται για την ανταλλαγή παιδικής πορνογραφίας και τον εντοπισμό των πιθανών θυμάτων. Τα chat rooms προστατεύονται με λέξη πρόσβασης και η ανοιχτή τους λειτουργία αποφεύγεται από τους εποχικούς χρήστες παιδικής πορνογραφίας καθώς αυτά φιλτράρονται συχνά από την αστυνομία. 4. Peer to Peer: αποτελούν δίκτυα που διευκολύνουν τη διανομή των πληροφοριών αναφορικά με την παιδική πορνογραφία στους χρήστες. Τα δίκτυα αυτά επιτρέπουν μόνο σε κλειστές ομάδες να εμπορεύονται εικόνες.

Η αποκαθήλωση αποτελεί την πρόσβαση στην παιδική πορνογραφία μέσω του διαδικτύου εικόνων που δεν χρειάζεται να σώζονται στο σκληρό δίσκο του ηλεκτρονικού υπολογιστή για να αποκαθηλωθούν και να εμφανιστούν. Η γνήσια παιδική πορνογραφία σπανίζει στις ανοιχτές περιοχές του διαδικτύου και για αυτό όσοι αναζητούν τέτοιες εικόνες χρειάζονται ηλεκτρονικούς υπολογιστές με υψηλές δεξιότητες. Το κατέβασμα εικόνων παιδικής πορνογραφίας διενεργείται συνήθως μέσω των newsgroups και των chat rooms. Η πρόσβαση στις ιστοσελίδες των παιδόφιλων υλικών ομάδων είναι αποφραγμένη και για το λόγο αυτό απαιτείται η καταβολή ενός αντιτίμου ή η χρήση password.

Η καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας στο ίντερνετ μεριμνάτε κυρίως από την Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2000 (2000/375/ΔΕΥ) στις οποίας στο άρθρο 3 παροτρύνονται υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο:

1. να συμβουλεύονται τις αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου ή τις μονάδες που διατηρούν ιδιαίτερες καλές σχέσεις με τις αρχές επιβολής του νόμου ή τις εξειδικευμένες ομάδες στο πλαίσιο των αρχών επιβολής του νόμου σχετικά με το υλικό παιδικής πορνογραφίας για το οποίο έχουν λάβει πληροφορίες ή γνωρίζουν και το οποίο διανέμεται μέσω αυτών

2. να αποσύρουν από την κυκλοφορία υλικό παιδικής πορνογραφίας για το οποίο έχουν λάβει πληροφορίες ή γνωρίζουν και το οποίο διανέμεται μέσω αυτών

3. σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου της 17ης Ιανουαρίου 1995 σχετικά με τη νόμιμη παρακολούθηση των Τηλεπικοινωνιών να διατηρούν τα στοιχεία που σχετίζονται με τη διακίνηση όπου μπορεί να εφαρμοστεί και είναι τεχνικώς δυνατό ιδίως προς το σκοπό άσκησης ποινικής δίωξης σε περίπτωση που υπάρχει υποψία σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών καθώς και παραγωγής, επεξεργασίας και διανομής πορνογραφικού υλικού με θέμα παιδιά για όσο διάστημα προβλέπει η ισχύουσα εθνική νομοθεσία προκειμένου να τίθενται τα στοιχεία αυτά στη διάθεση των ποινικών διωκτικών αρχών.

Το παιδί θύμα της γενετήσιας εκμετάλλευσης

Η σεξουαλική κακοποίηση ανδρών δέχεται στην εποχή μας ολοένα και μεγαλύτερη προσοχή. Η κλινική έρευνα που αφορά στους καταδικασμένους ενήλικες γενετήσιους εγκληματίες δείχνει ότι υπάρχει μία σημαντική σχέση ανάμεσα στη σεξουαλική κακοποίηση της παιδικής ηλικίας και στην ακόλουθη σεξουαλικά καταχρηστική συμπεριφορά που εκδηλώνεται μεταξύ ανδρών. Αυτό προκύπτει από τη σφραγιστική διαπίστωση ότι είναι χειρότερη η μεταχείριση καταδίκων που έχουν υπάρξει κατά το παρελθόν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης σε σχέση με τους δράστες οι οποίοι δεν έχουν υποστεί αντίστοιχη σεξουαλική κακομεταχείριση. Η σεξουαλική κακοποίηση θεωρούνταν, ιστορικά, έγκλημα το οποίο τελούσε κατά κανόνα ένα άτομο αρσενικού φύλου σε βάρος ενός ατόμου του αντίθετου φύλου. Αυτή η θεώρηση που κυριαρχεί στην εποχή μας βασίζεται στους μύθους, στις συμπεριφορές και τις στατιστικές του κατηγορουμένου εγκλήματος. Υπάρχουν όμως νομικά συστήματα και κοινωνίες που υποστηρίζουν διάφορες αρχές και πρακτικές αναφορικά με τα παιδιά και τη σεξουαλικότητα γεγονός που διαφοροποιεί αντίστοιχα την φύση, την έκταση και τη διακύμανση της εγκληματικότητας εκείνης η οποία σχετίζεται με την παιδική γενετήσια εκμετάλλευση. Το 1985 η ολλανδική κυβέρνηση πρότεινε τη μείωση του ορίου ηλικίας για την παροχή σεξουαλικής συγκατάθεσης από τα 16 στα 12 έτη και με αυτό τον τρόπο απέτρεψε σε ενήλικες να έχουν τη συναίνεση για ερωτική συνομιλία με παιδιά ηλικίας τουλάχιστον 12 ετών χωρίς

εξαναγκασμό τους ή προσφορά δώρων, υποσχέσεων και ωφελημάτων (Freeman - Long R.E., 1989).

Ο Potter δήλωσε πως η πλειοψηφία των δραστών σεξουαλικής κακοποίησης είναι άντρες και ο σημαντικότερος παράγοντας σε αυτή τη συμπεριφορά είναι το προσωπικό παρελθόν της σεξουαλικής θυματοποίησης. Δεν σημαίνει όμως ότι όλα τα παιδιά θύματα σεξουαλικής κακοποίησης γίνονται αργότερα δράστες σεξουαλικών εγκλημάτων. Ένα μικρό ποσοστό από αυτά άγεται στην πορεία στη σεξουαλική εγκληματικότητα. Η σεξουαλικά καταχρηστική συμπεριφορά οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, ο κύριος εκ των οποίων είναι η παρελθούσα σεξουαλική παρενόχληση του δράστη. Σε μελέτες που έχουν γίνει σε φυλακισμένους για τις πιο βαριές πράξεις σεξουαλικής κακοποίησης υπολογίζεται ότι το 100% αυτών είχαν ως παιδιά θυματοποιηθεί σεξουαλικά και ότι πάνω από το 50% αυτών ξεκίνησε την εγκληματική του δραστηριότητα στην εφηβική ηλικία (Potter, 1986).

Η πλειοψηφία όσων έχουν παρενοχληθεί σεξουαλικά είναι άρρενες παιδικής ηλικίας. Η σεξουαλική θυματοποίηση των ανδρών είναι ένα μη αναγνωρισμένο πρόβλημα επειδή οι άνδρες θύματα έχουν μία τάση να αποκρύπτουν τη θυματοποίησή τους ενώ αισθάνονται καλύτερα όταν αναφέρουν κάποιο έγκλημα το οποίο θύμα είναι συνήθως γυναίκα. Οι ερευνητές που εργάζονται με παιδιά θύματα κακομεταχείρισης και παραμέλησης έχουν διαπιστώσει πως υπάρχει ένας κύκλος σεξουαλικής κακοποίησης «sexual abuse cycle», με την έννοια ότι η προηγούμενη θυματική εμπειρία λόγω γενετήσιας εκμετάλλευσης μετατρέπεται ακολούθως σε έγκλημα σεξουαλικής κακοποίησης κ.ο.κ. (Pithers et al., 1988).

Ο δράστης της γενετήσιας εκμετάλλευσης

Οι δράστες των εγκλημάτων γενετήσιας εκμετάλλευσης παιδιών είναι συνήθως συγγενείς ή γνωστοί του θύματος και όχι ξένοι. Οι περισσότερο αναφερόμενοι δράστες αυτής της κατηγορίας είναι άνδρες ενώ το ποσοστό των γυναικών δραστών κυμαίνεται μεταξύ 5 και 20%. Έρευνες έχουν δείξει πως οι δράστες αυτοί είναι παιδόφιλοι και διακρίνονται σε οπισθοδρομικούς ή αταβιστές, σε σταθερούς και σε σαδιστές. Οι δύο πρώτες κατηγορίες αφορούν σε ενήλικες

παιδόφιλους που εμφανίζουν κοινωνική δυσπροσαρμοστικότητα και προβλήματα συνύπαρξης με το άλλο φύλο. Οι σαδιστές δράστες σπανίζουν και είναι βίαιοι εγκληματίες που έχουν ως πρωταρχικό κίνητρο της γενετήσιας δραστηριότητας τους όχι την απόλαυση αλλά τη σαδιστική καταπίεση και κακοποίηση του θύματος.

Οι σαδιστές δύσκολα ταξινομούνται στην παιδοφιλία. Πιο συγκεκριμένα οι οπισθοδρομικοί ονομάζονται και ψευδοπαιδόφιλοι γιατί συχνά απαντούν με παθητικότητα στη σεξουαλική έλξη που αισθάνονται για τους μικρότερους ενώ η έλξη αυτή παραμένει σε ύπωση μέχρι την ενηλικίωσή τους. Πολλοί από αυτούς με το πέρασμα των χρόνων γίνονται σταθεροί και εκδηλώνουν το πάθος τους με την παιδοφιλία ή την εφηβοφιλία (Πανούση, 2004)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

3.1 Ο ρόλος του διαδικτύου

Είναι δύσκολο να υπολογιστεί και να εκτιμηθεί η έκταση της διαδικτυακής παιδικής πορνογραφίας. Ωστόσο έχει υπολογιστεί ότι περισσότερο από ένα εκατομμύριο πορνογραφικές εικόνες παιδιών διακινούνται στο διαδίκτυο και 200 νέες εικόνες ταχυδρομούνται ηλεκτρονικά σε ημερήσια βάση. Επιπλέον έχει διαπιστωθεί ότι μία απλή ηλεκτρονική σελίδα παιδικής πορνογραφίας δέχεται μηνιαίως περίπου ένα εκατομμύριο επισκέψεις. Το βασικό πρόβλημα για τον υπολογισμό του αριθμού των ηλεκτρονικών αυτών σελίδων συνδέεται με το γεγονός ότι το εμπόριο της παιδικής πορνογραφίας λαμβάνει χώρα στα κρυμμένα επίπεδα του διαδικτύου (Dark Web). Επιπλέον έχει υπολογιστεί ότι σε ολόκληρο τον κόσμο αναμειγνύονται με την παιδική πορνογραφία περίπου 50.000 έως 100.000 οργανωμένοι παιδόφιλοι εκ των οποίων το 1/3 δραστηριοποιείται στις Ηνωμένες Πολιτείες (Δημόπουλος, 2006).

Το διαδίκτυο και οι υπολογιστές διευκολύνουν τη δράση όσων ενδιαφέρονται σεξουαλικά για τα παιδιά επιτρέποντας μεταξύ άλλων τη θέαση, την αποθήκευση και την ανταλλαγή του παιδικού πορνογραφικού υλικού. Σύμφωνα με τους Taylor και Quayle (2003) το διαδίκτυο προσφέρει τις κοινωνικές, ατομικές και τεχνολογικές συνθήκες για να αναπτυχθεί και να διατηρηθεί η παιδική πορνογραφία διεθνώς.

Στις κοινωνικές συνθήκες στοιχειοθετεί τη δημιουργία online κοινοτήτων μεταξύ των παιδόφιλων οι οποίες εμφανίζουν και δυναμική των ομάδων που εκδηλώνονται μέσα από καταστάσεις «κοινωνικού γοήτρου» και «επιδεξιότητας». Μέσα στην κοινότητα ο παιδόφιλος νομιμοποιεί τη δραστηριότητα του και χρησιμοποιεί την παιδική πορνογραφία ως μέσο συναλλαγής, πασχίζοντας παράλληλα μέσα από τις συλλογές του να διατηρήσει την κοινωνική του θέση στα πλαίσια αυτής της διαδικτυακής κοινότητας. Επιπλέον μέσα από το διαδίκτυο ο παιδόφιλος αποκτά το αίσθημα του «ανήκειν» σε μία εικονική κοινότητα. Οι οικονομικές κοινωνικές επαφές στα δίκτυα των δραστών αυξάνονται δυσανάλογα των πραγματικών κοινωνικών τους επαφών. Ο δράστης αυξάνει την αυτοπεποίθησή του διότι μέσα από το διαδίκτυο καταφέρνει πιο εύκολα να κάνει φίλους με τους

οποίους μοιράζεται κοινά ενδιαφέροντα, επανακοινωνικοποιείται κατά κάποιο τρόπο και αποκτά το αίσθημα της δέσμευσης σε μία κοινότητα της οποίας είναι μέλος. Αποκτά κοινωνικό κύρος τους κόλπους της ομάδας και του επιτρέπεται να διαχειρίζεται με τον τρόπο που ο ίδιος επιλέγει την απόσταση ή τη στενότητα των σχέσεων που συνάπτει. Με τον τρόπο αυτό αναπτύσσεται ένα δίκτυο αλληλοϋποστήριξης και αλληλοκάλυψης μεταξύ των μελών ανεξάρτητα από το βαθμό συμμετοχής τους στις online κοινότητες.

Σε ατομικό επίπεδο το διαδίκτυο επιτρέπει στον παιδόφιλο χρήστη να αποκτήσει ένα απολύτως προσωπικό περιβάλλον έκφρασης των σεξουαλικών του φαντασιώσεων, τις οποίες δύναται να ανταλλάσσει με άλλους με τους οποίους επικοινωνεί. Οι φαντασιώσεις του τροφοδοτούνται από ένα τεράστιο σε όγκο πορνογραφικό υλικό του οποίου η συλλογή μπορεί να οδηγήσει σε εξάρτηση και αυτοσκοπό. Στο περιβάλλον αυτό η σεξουαλική απόκλιση έχει «νόμιμη» θέση, σε αντίθεση με την πραγματικότητα των κοινωνικών συμβάσεων σύμφωνα με την οποία οι παιδόφιλοι παραδοσιακά βρίσκονται στο περιθώριο. Το διαδίκτυο δίνει τη δυνατότητα στους παιδόφιλους να διατηρούν την ανωνυμία τους, τους προσφέρει την ικανοποίηση ότι τα καταφέρνουν πολύ καλά στο να κρύβονται και να μην τους πιάνουν και την συμβολική ικανοποίηση ότι υποδύονται διαφορετικούς ρόλους. Η διασφάλιση της ανωνυμίας μειώνει ή και καταργεί σεξουαλικές αναστολές που ενδέχεται να έχει ένα άτομο και προσφέρει την ικανοποίηση ότι προσπερνάει τους επιβαλλόμενους νόμους και τα προσωπικά εσωτερικά εμπόδια.

Οι τεχνολογικές δυνατότητες του διαδικτύου επιτρέπουν στους καταναλωτές της παιδικής πορνογραφίας εκτός από την αναμφισβήτητη προσβασιμότητα σε υλικό που μπορεί να είναι σκληρό ως προς το περιεχόμενό του με πρωταγωνιστές παιδιά νεαρότερων ηλικιακών ομάδων, να συμμετέχουν σε ζωντανές συζητήσεις με παιδιά που πολλές φορές καταλήγουν σε συναντήσεις offline. Τα συνεχώς εξελισσόμενα τεχνολογικά μέσα όπως είναι οι κάμερες, δίνουν τη δυνατότητα στους παιδόφιλους να παρακολουθήσουν online την σεξουαλική κακοποίηση ενός παιδιού από ενήλικα ή τη σεξουαλική δραστηριότητα μεταξύ ανηλίκων. Η τεχνολογία λοιπόν γίνεται μέρος της ικανοποίησης τους διότι όσο πιο καινούργια, πιο γρήγορη και πιο εξελιγμένη είναι, τόσο «καλύτερες» οι σεξουαλικές εμπειρίες στον κυβερνοχώρο.

Η ικανότητα της άμεσης απόκτησης των εικόνων αυτών καθώς και η προώθηση τους σε άλλους προϋποθέτει ένα καλό επίπεδο τεχνικών γνώσεων. Η συνεχώς αυξανόμενη κυριαρχία και αυτοεπιβεβαίωση στον κυβερνοχώρο δίνει στο άτομο την αίσθηση της εξουσίας και του ελέγχου. Η αίσθηση του ελέγχου επιβεβαιώνεται και μέσα από την προσέγγιση παιδιών με σκοπό να τους «διδάξουν» τον έρωτα. Το διαδίκτυο δίνει τη δυνατότητα στους δράστες να νιώσουν ότι είναι καλοί σε κάτι κυρίως όταν καταφέρνουν να ξεφύγουν από τον κίνδυνο να αποκαλυφθούν. Επιπλέον η αίσθηση παραβιάσεις του νόμου είτε του θεσπισμένο νόμου του Κράτους είτε του ηθικού νόμου, τους προσφέρει όχι μόνο ψυχολογική ικανοποίηση αλλά και σεξουαλική.

Οι νέες τεχνολογίες διευκολύνουν το πέρασμα από τη χρήση στην παραγωγή παιδικής πορνογραφίας δηλαδή μπορεί ένας συλλέκτης να γίνει παραγωγός. Με ψηφιακή επεξεργασία ο δράστης μπορεί να δημιουργήσει τις λεγόμενες ψευδοφωτογραφίες ή να κάνει μοντάζ προσδίδοντας μία σεξουαλική διάσταση στο περιεχόμενο πολλών διαφορετικών εικόνων.

Το διαδίκτυο παρέχει πρόσβαση μέσω συνδέσμων και σε πολλές άλλες σελίδες παρόμοιου περιεχομένου. οπότε η συνεχής αναζήτηση εκ μέρους των παιδόφιλων για καινούργιο, ανανεωμένο και διαφορετικό υλικό αποκτά υπερβολικές διαστάσεις εξαιτίας α) του όγκου το υλικό που είναι προσβάσιμο online και β) των πολλών ωρών που περνά ο παιδόφιλος στο διαδίκτυο.

Τέλος το διαδίκτυο αποτελεί τον πιο οικονομικό τρόπο τόσο σε χρήμα όσο και σε κόπο για να αποκτήσει κάποιος ένα τεράστιο όγκο πληροφοριών συμπεριλαμβανομένης και της παιδικής πορνογραφίας. Το διαδίκτυο προσφέρει και ασφάλεια στον παιδόφιλο. Αφενός γιατί μέχρι σήμερα δεν μπορεί να ελεγχθεί και να αστυνομευθεί πλήρως η διακίνηση υλικού όπως η παιδική πορνογραφία μέσα από τον κυβερνοχώρο και αφετέρου γιατί μπορεί με πολλούς τρόπους να κρύψει τεράστιες συλλογές εικονογραφικού υλικού που απέκτησε από το διαδίκτυο σε μικροσκοπικές ηλεκτρονικές συσκευές (Κιούπης, Ιωαννίδου, 2007).

3.2 Προφίλ χρηστών

Η δυσκολία καταπολέμησης του φαινομένου της διαδικτυακής παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με το στερεότυπο των χρηστών της. Δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος τύπος χρήστη παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο και ταυτόχρονα δεν υπάρχει εύκολος τρόπος να αναγνωριστεί ένας τέτοιος δράστης. Ορισμένα χαρακτηριστικά όμως είναι κοινά μεταξύ των χρηστών: 1) οι χρήστες παιδικής πορνογραφίας μέσω διαδικτύου δεν αναμειγνύονται κατ' ανάγκη σε πραγματική σεξουαλική κακοποίηση παιδιών. Το διαδίκτυο διευκολύνει την ικανοποίηση της περιέργειας όλων των χρηστών ανεξάρτητα από το αν έχουν ή όχι παιδοφιλική κλίση και αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι το 10% των δραστών που καταδικάζονται για αναζήτηση ή απόκτηση παιδικής πορνογραφίας μέσω διαδικτύου δεν είχε προηγούμενες εμπειρίες γενετήσιας κακοποίησης παιδιού. Ο όρος “child molester” καλύπτει μία ευρεία σειρά δραστών από τους κατ' επανάληψη παρενοχλούντες σεξουαλικά παιδιά έως τους καταστασιακούς δράστες παιδοφιλίας, οι οποίοι μπορεί να μην εμφανίζουν στέρεο και σταθερό γενετήσιο ενδιαφέρον για παιδιά. 2) οι χρήστες παιδικής πορνογραφίας μέσω του διαδικτύου είναι πολύ πιθανό να έχουν κάποια ερωτική σχέση, ορισμένο επάγγελμα, υψηλό δείκτη νοημοσύνης, πανεπιστημιακή μόρφωση, καθώς και λευκό ποινικό μητρώο και για αυτό είναι δύσκολη η σκιαγράφηση του εγκληματικού τους στερεοτύπου. Εκείνοι οι οποίοι έχουν συλληφθεί για διάπραξη εγκλημάτων διαδικτυακής παιδικής πορνογραφίας είναι μεταξύ άλλων οδοντίατροι, δάσκαλοι, ακαδημαϊκοί καθηγητές, Rockstar, στρατιωτικοί, ακόμα και αξιωματικοί της αστυνομίας. 3) ανάμεσα στα πιο διακεκριμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των εν λόγω δραστών είναι το λευκό χρώμα, το αρσενικό φύλο, η ηλικία τέλεσης του εγκλήματος (26-40 ετών), η έντονη ενασχόληση με τις λειτουργίες του διαδικτύου η οποία όμως παρεμβαίνει με μη εγκληματικό αλλά διερευνητικό τρόπο στην προσωπική τους ζωή.

Το *modus operandi* των δραστών εγκλημάτων διαδικτυακής παιδικής πορνογραφίας παραπέμπει σε κλινικά γνωρίσματα του διανοητικού εγκληματία δηλαδή του White collar Criminal. Το παραπάνω *modus operandi* σχηματίστηκε από την κλινική διάγνωση των προσώπων που καταδικάστηκαν για τέτοια εγκλήματα και δεν είναι ευρεία εμπειρική έρευνα πεδίου για τη διάγνωση της κλινικής εικόνας

αυτών των δραστών που κινούνται στην περιοχή της αφανούς ηλεκτρονικής εγκληματικότητας.

Οι κατηγορίες χρηστών διαδικτυακής παιδικής πορνογραφίας μπορούν να κατανεμηθούν από την ψυχολογική τους προοπτική στις ακόλουθες κατηγορίες:

1. Οι ψυχαγωγικοί χρήστες: είναι αυτοί που επισκέπτονται τις ηλεκτρονικές σελίδες παιδικής πορνογραφίας παρορμητικά για λόγους βραχυπρόθεσμης ψυχαγωγίας. Η κατηγορία αυτή χρηστών μπορεί να μην έχει μακροπρόθεσμα προβλήματα με τη χρήση παιδικής πορνογραφίας.

2. Οι χρήστες σε κατάσταση κινδύνου: πρόκειται για ευάλωτα άτομα που έχουν αναπτύξει ένα ενδιαφέρον για την παιδική πορνογραφία το οποίο δεν θα εκδηλωνόταν αν δεν υπήρχε το διαδίκτυο. Πρόκειται για εγκληματοειδείς δράστες, ενδιάμεσης επικινδυνότητας για τους οποίους η παιδική πορνογραφία που υπάρχει στο διαδίκτυο λειτουργεί ως ειδικό πλαίσιο ευκαιρίας προς τέλεση των σχετικών εγκλημάτων.

3. Οι καταναγκαστικοί χρήστες: είναι αυτοί που έχουν ούτως ή άλλως ενδιαφέρον για τα παιδιά ως σεξουαλικά αντικείμενα και για να ικανοποιηθούν αναζητούν την παιδική πορνογραφία. Πρόκειται για εγκληματίες ειδικής επικινδυνότητας που αντιστοιχούν στο αταβιστικό πλαίσιο των εκ γενετής εγκληματιών, αφού η γενετήσια έλξη προς τα παιδιά είναι εγγενής και εσωτερική και άρα η επικινδυνότητα που εμφανίζουν είναι αμιγώς ενδογενής ενώ το διαδίκτυο εδώ διαδραματίζει ρόλο άμεσου πλαισίου εγκληματικής ευκαιρίας.

Η διαφορετική διαδικτυακή συμπεριφορά είναι ένας ακόμα τρόπος διάκρισης των διαφορών ανάμεσα στους δράστες ηλεκτρονικής παιδικής πορνογραφίας. Οι δράστες αυτοί ποικίλουν ως προς το επίπεδο ανάμειξης τους στη διαδικτυακή παιδική πορνογραφία, ως προς τον βαθμό της δικτύωσης τους με άλλους δράστες, ως προς την εμπειρία που διαθέτουν για αποφυγή της σύλληψής τους και ως προς την έκταση στην οποία η διαδικτυακή τους συμπεριφορά εμπλέκει άμεση κατάχρηση παιδιών σε ασέλγεια. Βασιζόμενοι λοιπόν στις μορφές εκδήλωσης του εγκλήματος αυτού γίνεται η παρακάτω κατηγοριοποίηση:

1. Χρήστες βοσκοί: πρόκειται για δράστες που άθελά τους σκοντάφτουν πάνω στην παιδική πορνογραφία αλλά σώζουν τις εικόνες με επίγνωση. Οι

χρήστες αυτοί δεν δικτυώνονται με άλλους δράστες και δεν απασχολούνται με στρατηγικές ασφάλειας προκειμένου να αποφύγουν τη σύλληψη.

2. **Ιδιωτικά φαντασιωμένοι χρήστες:** Είναι οι δράστες εκείνοι που δημιουργούν ψηφιακές εικόνες για ιδιωτική χρήση και προς ικανοποίηση προσωπικών σεξουαλικών επιθυμιών. Δεν δικτυώνονται με άλλους δράστες, δεν επινοούν στρατηγικές για την προσωπική τους ασφάλεια και οι φαντασιώσεις τους αποτελούν μία έμμεση κακοποίηση των θυμάτων.

3. **Χρήστες αλιείς ή ψαράδες:** Πρόκειται για δράστες οι οποίοι αναζητούν παιδική πορνογραφία στο διαδίκτυο μέσω ανοιχτής σταχυολόγησης. Επιδιώκουν μία ελάχιστη δικτύωση με άλλους δράστες, ασχολούνται συνειδητά με την προσωπική τους διασφάλιση και το ψάρεμα τους αποτελεί μία έμμεση κακοποίηση των θυμάτων.

4. **Οι μη ασφαλείς συλλέκτες:** πρόκειται για δράστες οι οποίοι ψάχνουν παιδική πορνογραφία σε μη ασφαλή chat rooms αλλά και σε άλλα ανοιχτά επίπεδα του διαδικτύου. Οι χρήστες αυτοί δικτυώνονται σε ένα σχετικά υψηλό επίπεδο και κατά κανόνα δεν παίρνουν προσωπικά μέτρα ασφαλείας. Η συλλεκτική τους συμπεριφορά αποτελεί μία έμμεση κακοποίηση παιδιών. Εξαιτίας της μη ασφαλούς φύσης των δραστηριοτήτων τους, υπάρχουν όρια στον αριθμό και την ποιότητα των εικόνων που αυτοί μπορούν να συγκεντρώσουν.

5. **Οι ασφαλείς συλλέκτες:** πρόκειται για δράστες οι οποίοι είναι μέλη μιας κλειστής news group ή κάποιας μυστικής ομάδας παιδόφιλων. Οι χρήστες αυτοί δικτυώνονται με άλλους ομοίους τους σε υψηλό επίπεδο που επινοούν έξυπνα μέτρα ασφαλείας για να προστατεύσουν τις δραστηριότητές τους από τη Δίωξη. Η συλλεκτική τους συμπεριφορά είναι μια έμμεση κακοποίηση παιδιών. Καταλαμβάνουν κρυφά επίπεδα του διαδικτύου και για το λόγο αυτό έχουν πρόσβαση σε μία ευρύτερη σειρά εικόνων. Παράλληλα επιδίδονται με ψυχαναγκαστικό τρόπο στη συλλογή, την οποία ταξινομούν προσεκτικά και η διαφύλαξή της αποτελεί για αυτούς έμμονη ιδέα. Καταβάλλουν σημαντικές προσπάθειες για την απόκτηση σπάνιων και μεγάλης αξίας εικόνων και η συλλογή αυτή εξελίσσεται για τους χρήστες σε αυτοσκοπό.

6. **Οι χρήστες ιπποκόμοι:** είναι οι δράστες που αναπτύσσουν online σχέσεις με παιδιά και παράλληλα αποστέλλουν στα παιδιά ως εκδήλωση υπηρετήσής τους. Οι εν λόγω χρήστες αναμειγνύονται σε άμεση κακοποίηση

παιδιών. Επιδιώκουν ή όχι τη δικτύωση τους με άλλους δράστες αλλά η επαφή τους με τα παιδιά τους εκθέτει σε κίνδυνο σύλληψης.

7. Οι φυσικοί αυτουργοί κατάχρησης παιδιών σε ασέλγεια: πρόκειται για δράστες οι οποίοι κακοποιούν σεξουαλικά τα παιδιά και για τους οποίους το ενδιαφέρον για παιδική πορνογραφία αποτελεί μέρος των παιδόφιλων ενδιαφερόντων τους. Οι δράστες αυτοί μπορεί να αναπαριστούν τις ασελγείς πράξεις τους για προσωπική χρήση και διαπράττουν με δευτερογενή τρόπο κατοχή πορνογραφικού υλικού. Οι δράστες αυτοί συνήθως δικτυώνονται με άλλους χρήστες και κατά κανόνα κακοποιούν άμεσα τα θύματά τους άρα η προσωπική τους ασφάλεια και η ατιμωρησία εξαρτάται από τη σιωπή του παιδιού.

8. Οι χρήστες παραγωγοί: είναι οι δράστες οι οποίοι απεικονίζουν τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών με σκοπό τη διασπορά της σε άλλους. Η έκταση της δικτύωσης των παραγωγών πορνογραφικού υλικού ποικίλει και εξαρτάται από το εάν εκείνοι είναι επίσης διανομείς πορνογραφικού υλικού. Και σε αυτή την περίπτωση η ατιμωρησία του παραγωγού εξαρτάται από τη σιωπή του θύματος.

9. οι χρήστες διανομείς: πρόκειται για τους distributors που επιδίδονται στη διάδοση των εικόνων με περιεχόμενο, ασελγείς πράξεις ενηλίκων εναντίον παιδιών. Οι δράστες δεν έχουν πάντα ισχυρό οικονομικό κίνητρο για την τέλεση της εγκληματικής πράξης αυτής.

Όλοι οι δράστες που προαναφέρθηκαν μπορούν να ταξινομηθούν στην κατηγορία των διακινητών – διανομέων πορνογραφικού υλικού (Δημόπουλος, 2006).

3.3 Μέτρα αντιμετώπισης Επιπτώσεις

Η στρατηγική για την εξάρθρωση του προβλήματος διαδικτυακής παιδικής πορνογραφίας και της οργανωμένης εγκληματικής μορφής της πρέπει να είναι πολυσχιδής, ευρηματική και συντονισμένη. Στις ΗΠΑ καθιερώθηκαν μέτρα πρόληψης και καταστολής του φαινομένου πού όμως εντάσσονται σε ένα διαφορετικό νομικό σύστημα.

Τα μέτρα που προτείνονται για τη μείωση της παιδικής πορνογραφίας είναι τα ακόλουθα:

1. Η αφαίρεση των παράνομων ηλεκτρονικών σελίδων. Αυτό μπορεί να συμβεί μέσω της καθιέρωσης ρητών κανόνων πρακτικής που να απαγορεύουν στα μέλη του διαδικτύου να δέχονται με επίγνωση παράνομο περιεχόμενο στις ηλεκτρονικές σελίδες και να τις αφαιρούν όταν γίνονται ενήμεροι της ύπαρξής τους.

2. Η δημιουργία ηλεκτρονικών σελίδων διαμαρτυριών και «καυτών ζωνών» μέσω των οποίων οι χρήστες μπορούν να καταγγέλλουν αντίστοιχες παράνομες πρακτικές και οι συμβαλλόμενες εταιρείες προμήθειας ηλεκτρονικών υπολογιστών να έρχονται σε επαφή με το διαμαρτυρόμενο χρήστη και να διαβιβάζουν τη διαμαρτυρία στις αρμόδιες αρχές.

3. Να φιλτράρετε με βαλβίδες φραγής η περιπλάνηση στο διαδίκτυο και η διερεύνηση των μηχανημάτων που χρησιμοποιούν οι καταναλωτές διαδικτυακών υπηρεσιών για τον εντοπισμό ιστοσελίδων. Το φιλτράρισμα μπορεί να γίνει με τη μέθοδο ύποπτων λέξεων-κλειδιών ή ακόμα και με την ανάπτυξη software πού μπορεί να επισημαίνει πορνογραφικές εικόνες.

4. Η διαφύλαξη των μητρώων των καταναλωτών των διαδικτυακών υπηρεσιών για ανακριτικούς και δικαστικούς σκοπούς

5. Η συμμετοχή των εταιρειών που χορηγούν πιστωτικές κάρτες στον αγώνα κατά της παιδικής πορνογραφίας με το μπλοκάρισμα αυτών των καρτών όταν διαπιστώνεται ότι αποπληρώνεται πορνογραφικό υλικό.

6. Η υιοθέτηση και ενδυνάμωση κωδικών συμπεριφοράς στους εργασιακούς χώρους όπως για παράδειγμα η επιβολή προστίμου σε απασχολούμενους οι οποίοι

προβαίνουν σε ακατάλληλη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών στους χώρους εργασίας.

7. Η τοποθέτηση web filters από τις προμηθεύτριες εταιρείες για να θέτονται περιορισμοί στις ηλεκτρονικές σελίδες εκείνες που μπορούν να επισκέπτονται υπάλληλοι.

8. Η σύσταση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων για την προώθηση της ενημέρωσης του κοινού αναφορικά με το ζήτημα της παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο.

9. Η ενθάρρυνση των γονέων να χρησιμοποιούν filtering software ώστε να επιθεωρούν τις επισκέψεις που γίνονται στις σελίδες του ηλεκτρονικού υπολογιστή των παιδιών τους και να προωθούν τη χρήση μηχανών εξιχνίασης παιδικής πορνογραφίας.

10. Αξιοποίηση των παραδοσιακών ανακριτικών μεθόδων μέσω των οποίων μπορούν να αντληθούν πληροφορίες για την διαδικτυακή παιδική πορνογραφία από το κοινό, από τους επιδιορθωτές και τεχνικούς ηλεκτρονικών υπολογιστών, από τα θύματα είτε αυτοβούλως είτε με το αστυνομικό δέλεαρ της επεικούς μεταχείρισης προκειμένου να καταγγείλουν στις αρμόδιες αρχές περιπτώσεις παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο (Δημόπουλος, 2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Με το Ν. 3064/2002 εισήχθη στο Ποινικό Κώδικα το άρθρο 348^A. Με το νόμο αυτό επιδιώκεται η προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Σύμβασης της 21ης Μαρτίου 1950 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών περί της καταστολής, της εμπορίας προσώπων και της εκμετάλλευσης της πορνείας άλλων, της Σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας 182 περί της «Απαγόρευσης των χειρότερων μορφών της εργασίας των παιδιών και της άμεσης δράσης προς την εξάλειψή τους», του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κατά του «υπερεθνικού οργανωμένου εγκλήματος περί της πρόληψης, της καταστολής και τις τιμωρήσεις της διακίνησης προσώπων, των γυναικών και των παιδιών a fortiori», και τις Συμβάσεις της Βουδαπέστης της 23ης Νοεμβρίου 2001 του Συμβουλίου της Ευρώπης «περί του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο».

Επιπλέον μνημονεύονται συστάσεις R (1996) 1099 περί «Σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών», R (2000) 11 «Περί της δράσης έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών» και R (2001) 16 «Περί της προστασίας των παιδιών έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης», της Υπουργικής Επιτροπής προς τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως επίσης και η Συμμόρφωση προς την παράγραφο 22 των Συμπερασμάτων της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999, την Κοινή Δράση 97/154/ΔΕΥ της 24ης Φεβρουαρίου 1997 και η συμπόρευση προς την Πρόταση Απόφασης - Πλαισίου της 19ης Απριλίου 2002 από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί της «Καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων».

Η επιταγή της προστασίας της παιδικής ηλικίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 του Συντάγματος 1975/1986/2001 και η γενίκευση «στο σεβασμό της αξίας του ανθρώπου» της παραγράφου 1 άρθρου 2 υπαγορεύουν τη διαχείριση της παθολογίας της σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκων σε ένα διεθνές και αντιστοίχως κοινοτικό πλέγμα διατάξεων.

Ο ρόλος της Σύμβασης της 20ης Νοεμβρίου 1989 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών «Περί των δικαιωμάτων του παιδιού» και το άρθρο 34 για την «Υποχρέωση της Προστασίας του παιδιού έναντι της οποιαδήποτε μορφής της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και σεξουαλικής βίας» καθώς και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο αυτής

της 25ης Μαΐου 2005 για «τις πωλήσεις παιδιών, της παιδικής πορνείας και της παιδικής πορνογραφίας», είναι πολύ σημαντικός. Η Σύμβαση της 21ης Μαρτίου 1950 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών έχει πραγματοποιήσει την καταστολή της σωματεμπορίας και της μαστροπείας. Το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών «περί του διασυνοριακού εγκλήματος» διαχειρίζεται την πρόληψη, την εξάλειψη και την τιμωρία της εμπορίας προσώπων γυναικών και παιδιών. Η σύμβαση του 1921 της Κοινωνίας των Εθνών «περί της σωματεμπορίας γυναικών και παιδιών» πραγματοποιείται την προβληματική, η Σύμβαση της Γενεύης της 12ης Σεπτεμβρίου 1923 «περί των ασέμων δημοσιευμάτων» συντρέχει και το Διεθνές Σύμφωνο «περί των ατομικών και των πολιτικών δικαιωμάτων» και η Σύμβαση της Διεθνούς οργάνωσης εργασίας 182 «περί της απαγόρευσης των χειρότερων μορφών της εργασίας παιδιών και της άμεσης δράσης» προς την εξάλειψη τους επίσης.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση του 1950 «περί των δικαιωμάτων του ανθρώπου», η Ευρωπαϊκή Σύμβαση του 1957 «περί της έκδοσης», η Ευρωπαϊκή Σύμβαση του 1959 «περί της διακρατικής αρωγής» και τα Πρωτόκολλα αυτής, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1961 και ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1996, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 24ης Νοεμβρίου 1983 «περί της αποκατάστασης των θυμάτων των εγκλημάτων βίας», η Σύμβαση του 1990 «περί του ξεπλύματος χρήματος, της κατάσχεσης και της δήμευσης των προϊόντων εγκλήματος» και τέλος η Ευρωπαϊκή Σύμβαση του 1996 «περί της άσκησης των δικαιωμάτων του παιδιού» συνθέτουν το πλέγμα της προστασίας. Η στοχοθεσία του Τρίτου Πυλώνα καταλαμβάνει την καταστολή της εμπορίας κατόπιν της εισαγωγής της Συνθήκης του Άμστερνταμ και οι αρχές της Europol και της Eurojust καθίσταται αρμόδιες. Το άρθρο 5 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποκλείει την εμπορία προσώπων, της οποίας η έννοια λαμβάνετε ευρέως.

Η Σύμβαση της Βουδαπέστης της 23ης Νοεμβρίου 2001 του Συμβουλίου της Ευρώπης «περί του κυβερνοεγκλήματος» και η Σύμβαση της 16ης Μαΐου 2005 του Συμβουλίου της Ευρώπης «περί της ανάληψης δράσης έναντι της εμπορίας προσώπων» αναφέρονται στο ζήτημα της παιδικής πορνογραφίας. Η τελευταία διαχειρίζεται προεχόντως, την απορία, ως «Φαινομενολογία και Παθολογία προσβολής», πραγματοποιούμενη την πρόληψη, την προστασία του θύματος και την

αρωγή του. Το Πρωτόκολλο του Παλέρμο πραγματεύεται κυρίως την καταστολή της ως τύπου διασυνοριακού εγκλήματος.

Οι Αποφάσεις Πλαίσια 2001/220/ΔΕΥ της 15ης Μαρτίου 2001 «περί της προστασίας των θυμάτων», 2002/629/ΔΕΥ της 19ης Ιουλίου 2002 «περί της καταπολέμησης της εμπορίας προσώπων», 2002/946/ΔΕΥ της 28ης Νοεμβρίου 2002 «περί της ενίσχυσης του Πλαισίου της καταστολής διευκόλυνσης της παράνομης εισόδου, προς χώρας και της διαμονής εκεί» και τέλος 2004/68/ΔΕΥ της 22ας Δεκεμβρίου 2003 «περί της καταπολέμησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών» και της «παιδικής πορνογραφίας» του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν διαχειριστεί την προβληματική.

Οι παρακάτω Κοινές Δράσεις, Αποφάσεις, Δηλώσεις και Ψηφίσματα καταδεικνύουν τη σχετική κινητοποίηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο:

- Η Κοινή Δράση 96/277/ΔΕΥ της 22ας Απριλίου 1996 του Συμβουλίου «περί πλαισίου ανταλλαγής συνδέσμων προς τη βελτίωση της συνεργασίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
- Η Κοινή Δράση 96/700/ΔΕΥ της 29ης Νοεμβρίου 1996 του Συμβουλίου «περί την κατάρτιση προγράμματος ενθάρρυνσης και ανταλλαγών προς την καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών»
- Η Κοινή Δράση 97/154/ΔΕΥ της 24ης Φεβρουαρίου 1997 του Συμβουλίου «περί καταπολέμησης της εμπορίας προσώπων και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών», την οποία τροποποίησε η Απόφαση - Πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ της 19ης Ιουλίου 2002 «περί της καταπολέμησης εμπορίας προσώπων».
- Η Κοινή Δράση 98/427/ΔΕΥ της 29ης Ιουνίου 1998 του Συμβουλίου «περί της ορθής πρακτικής της διακρατικής συνδρομής επί των ποινικών θέσεων».
- Η Κοινή Δράση 98/428/ΔΕΥ της 29ης Ιουνίου 1998 του Συμβουλίου «προς τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου».
- Η Κοινή Δράση 98/699/ΔΕΥ της 3ης Δεκεμβρίου 1998 του Συμβουλίου «περί του ξεπλύματος χρήματος, του προσδιορισμού, του

εντοπισμού, της δέσμευσης, της κατάσχεσης και της δήμευσης των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος»

- Η Κοινή Δράση 98/733/ΔΕΥ της 21ης Δεκεμβρίου 1998 του Συμβουλίου «περί του αξιοποιήσιμου της μετοχής εγκληματικής οργάνωσης επί του εδάφους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

- Η Απόφαση 276/1999/ΕΚ της 25ης Ιανουαρίου 1999 του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί της θέσπισης προγράμματος Κοινοτικής Δράσης προς την προώθηση της ασφαλέστερης χρήσης του διαδικτύου».

- Η Απόφαση της 29ης Μαΐου 2000 του Συμβουλίου «περί της καταπολέμησης παιδικής πορνογραφίας του διαδικτύου»

- Η Απόφαση 293/2000/ΕΚ της 24ης Ιανουαρίου 2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί της θέσπισης προγράμματος Κοινοτικής Δράσης, περί προληπτικών μέτρων έναντι της βίας έναντι παιδιών, εφήβων και γυναικών».

- Η Κοινή Δράση προς την «καταπολέμηση του παράνομου και επιβλαβούς περιεχομένου του διαδικτύου»

- Η Δήλωση των Βρυξελλών του Σεπτεμβρίου 2002 «περί της περαιτέρω ανάπτυξης της συνεργασίας των Ευρωπαίων και Διεθνώς, των μέτρων, των προτύπων, των πρακτικών και μηχανισμών προς την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων» και τα Ακόλουθα Συμπεράσματα της 8ης Μαΐου 2003 του Συμβουλίου «περί της έκδοσης προτάσεων προς την υλοποίησή σημείων της δήλωσης».

- Το Ψήφισμα της 20ης Οκτωβρίου 2003 του Συμβουλίου «περί πρωτοβουλιών προς την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων»

- Τα Ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που πραγματεύονται την παθολογία της εμπορίας προσώπων.

4.1 Το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

Στα πλαίσια του ΟΗΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης έγιναν σημαντικά βήματα ως προς τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού πλέγματος προστασίας των ανηλίκων με σκοπό την καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο. Η έναρξη έγινε με την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού που υιοθετήθηκε ομόφωνα από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 20 Νοεμβρίου 1989. Η σύμβαση αυτή κυρώθηκε από 191 χώρες, με την Ελλάδα να την υπογράφει στις 2 Δεκεμβρίου 1992 με τον Ν. 2101/1992.

Η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού περιέχει μία σειρά ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία των παιδιών σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής τους. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 14 αναφέρεται ότι τα συμβαλλόμενα κράτη υποχρεώνονται να προστατεύουν το παιδί από κάθε μορφή σεξουαλικής εκμετάλλευσης και σεξουαλικής βίας και είναι υποχρεωμένα να παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα σε εθνικό διμερές και πολυμερές επίπεδο για να εμποδίσουν τα εξής: α) την παρακίνηση ή τον εξαναγκασμό των παιδιών σε παράνομη σεξουαλική δραστηριότητα β) την εκμετάλλευση των παιδιών για πορνεία ή για άλλες παράνομες σεξουαλικές δραστηριότητες και γ) την εκμετάλλευση των παιδιών και την παραγωγή θεαμάτων ή υλικού πορνογραφικού χαρακτήρα.

Στις 18 Ιανουαρίου 2002 τέθηκε σε ισχύ από τη Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών το *Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού για την Εμπορία Παιδιών, την Παιδική πορνεία και την Παιδική Πορνογραφία*.

Ο ορισμός που δίνεται για την παιδική πορνογραφία στο άρθρο 2 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου είναι οι εξής: “ Η οιαδήποτε αναπαράσταση, με οποιοδήποτε μέσον, παιδιού εμπλεκόμενου σε πραγματικές ή εικονικές γενετήσιες δραστηριότητες ή ή οποιαδήποτε απεικόνιση των γενετησίων οργάνων παιδιού για πρωτεύοντος σεξουαλικούς σκοπούς”.

Η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά του εγκλήματος μέσω του διαδικτύου υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στη στις 23 Νοεμβρίου 2001. η σύμβαση αυτή αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά διεθνή κείμενα που αφορούν στην καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο. σκοπός της ήτανε Η προστασία της κοινωνίας από το έγκλημα στον κυβερνοχώρο καθώς και η θέσπιση

της κατάλληλης νομοθεσίας. συγκεκριμένα στο άρθρο 9 περιέχεται μία πιο εξειδικευμένη ρύθμιση που αφορά στα αδικήματα που σχετίζονται με την παιδική πορνογραφία. τα αδικήματα λοιπόν είναι τα κάτωθι:

- η παραγωγή παιδικής πορνογραφίας για σκοπούς διανομής μέσω συστήματος υπολογιστή
- η προσφορά η διάθεση παιδικής πορνογραφίας μέσω συστήματος υπολογιστή
- η διανομή η διαβίβαση παιδικής πορνογραφίας μέσω συστήματος υπολογιστή
- η εξασφάλιση παιδικής πορνογραφίας μέσω συστήματος υπολογιστή για τον ίδιο το δράστη ή για άλλον
- η κατοχή παιδικής πορνογραφίας σε συστήματα υπολογιστή ή σε μέσα αποθήκευσης δεδομένων υπολογιστή.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την απόφαση που πήρε στις 29 Μαΐου 2000 για την καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο συνιστά στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για τα εξής:

- να ενθαρρύνουν τους χρήστες του διαδικτύου να ενημερώνεις αρχές εάν υποπτευθούν ότι υλικό παιδικής πορνογραφίας διακινείται στο διαδίκτυο
- να διασφαλίσουν ότι τα αδικήματα ερευνώνται και τιμωρούνται με το να ιδρύσουν ειδικευμένες μονάδες μέσα στις διωκτικές αρχές
- να διασφαλίσουν ότι οι διωκτικές αρχές αντιδρούν γρήγορα όταν λάβουν πληροφορίες για υποθέσεις παραγωγής, διακίνησης, διανομής και κατοχής παιδικής πορνογραφίας

Η απόφαση Πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου ΕΕ της 22ας Δεκεμβρίου 2003 είναι θεμελιώδους σημασίας και σχετίζεται με την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας. στο δεύτερο άρθρο της αναφέρονται ως συμπεριφορές που μπορούν να θεωρηθούν παράνομες οι εξής:

1. ο εξαναγκασμός, η εκμετάλλευση, η απόκτηση κέρδους, ή η κατά άλλο τρόπο διευκόλυνση της παιδικής πορνογραφίας

2. η σεξουαλική δραστηριότητα με παιδί με έναν από τους τρόπους α) χρήση εξαναγκασμού, βίας ή απειλής, β) προσφορά χρημάτων ή άλλων μορφών αμοιβής ως αντάλλαγμα σεξουαλικών υπηρεσιών και γ) κατάχρηση αναγνωρισμένης θέσης εμπιστοσύνης, εξουσίας ή επιρροής επί του παιδιού.

3. Οι τιμωρητέες συμπεριφορές που συνιστούν αδίκημα σχετικό με την παιδική πορνογραφία είτε γίνονται μέσω ηλεκτρονικού συστήματος είτε όχι είναι:

4. Η παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας

5. η διανομή, η διάδοση η μετάδοση παιδικής πορνογραφίας

6. η προσφορά ή η με άλλο τρόπο διάθεση της παιδικής πορνογραφίας

7. η απόκτηση και η κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας

Η φυλάκιση για τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 2, 3 και 4 είναι διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών, ενώ η φυλάκισή στην περίπτωση διακεκριμένων παραλλαγών των βασικών εγκλημάτων είναι διάρκειας τουλάχιστον μεταξύ 5 και 10 ετών.

4.2 Το άρθρο 348Α ΠΚ

Ο Έλληνας νομοθέτης έχοντας ως σκοπό την εναρμόνιση της ελληνικής έννομης τάξης με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς επιταγές, μετά και από πίεση των διεθνών και ευρωπαϊκών εξελίξεων αντιμετώπισε το ζήτημα της πορνογραφίας των ανηλίκων και το ανέδειξε σε ξεχωριστό έγκλημα στην ελληνική ποινική έννομη τάξη, που μέχρι πρότινος εντασσόταν στην ευρύτερη κατηγορία των άσεμων δημοσιευμάτων κατά νόμο 5060/1930 αρ. 29 και 30. Μάλιστα, με τις τελευταίες τροποποιήσεις, που εισήλθαν και με την γενικότερη εξέλιξη της τεχνολογίας, διαμόρφωσε ακόμη περισσότερο το περιεχόμενο του εν λόγω άρθρου. Απώτερος σκοπός είναι να προστατέψει αυτούς που δεν έχουν ακόμη τα εφόδια και τα αμυντικά μέσα να προστατευθούν μόνοι τους.

Σημειώνεται ότι το 2000, υπογράφηκε στο Παλέρμο, η Διεθνής Σύμβαση κατά του Υπερεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος, καθώς η σύγχρονη εγκληματική δραστηριότητα αποτελείται από εγκληματικές οργανώσεις με υποδομή, τεχνογνωσία, κατανομή αρμοδιοτήτων και κυρίως υπερεθνική δράση. Αυτές οι «εταιρείες εγκλήματος» (crime companies) για να πετύχουν την ανοχή των πολιτειακών οργάνων και την μεγιστοποίηση των κερδών τους, χρησιμοποιούν οικονομικά μέσα για τη διαφθορά προσώπων. Η εμπορία ανθρώπων (στην οποία περιλαμβάνεται και η παιδική πορνογραφία) αποτελεί βασική δραστηριότητα αυτών των εγκληματικών οργανώσεων αφού είναι η 3^η μεγαλύτερη εγκληματική επιχείρηση μετά την εμπορία ναρκωτικών και όπλων, σύμφωνα με τις ετήσιες εκθέσεις του ΟΗΕ.

Εν συνεχεία, το 2001, υπογράφηκε το Πρωτόκολλο για την πρόληψη, την καταστολή και την τιμωρία της εμπορίας ανθρώπων, ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών. Τα κείμενα αυτά υποδηλώνουν την ευαισθητοποίηση και συνειδητοποίηση του μεγέθους του προβλήματος από τη διεθνή κοινότητα και της κυβερνητικής – διαδικτυακής (cybernetic) διάστασης του φαινομένου. Προς συμμόρφωση με τις ανωτέρω διεθνείς συμβατικές της υποχρεώσεις, και σε συμφωνία με τα Σχέδια Κοινής Δράσης της ΕΕ της 21^{ης} Δεκεμβρίου 1998 και της 29^{ης} Μαρτίου 1999, η Ελλάδα ψήφισε τους Ν. 2928/2001 και 3064/2002.

Η διάταξη του άρθρου 348Α προβλεπόταν και παλιότερα στον Ποινικό μας Κώδικα, έχοντας όμως ελαφρώς διαφοροποιημένη μορφή. Συγκεκριμένα, ο Ν. 3064/2002 με τον οποίον εντάχθηκε η παρούσα διάταξη, τιμωρούσε όποιον από

κερδοσκοπία παρασκευάζει, κατέχει, διακινεί, μεταφέρει, προμηθεύεται ή αγοράζει πορνογραφικό υλικό που αναφέρεται σε ανηλίκους, ήτοι αξιόποινες ήταν οι πράξεις που αφορούσαν διακίνηση πορνογραφικού υλικού σε άοριστο αριθμό προσώπων με σκοπό το κέρδος. Ακολούθως, με το Ν. 3625/2007 εξαλείφθηκε ο όρος της κερδοσκοπίας και επήλθε η αδιάσπαστη και άρρηκτη σύνδεση του αξιοποίνου με αυτή καθεαυτή την ύπαρξη πορνογραφικού υλικού (Σάββας Ορφανός, 2022). Έτσι, τιμωρούνταν η απλή ύπαρξη πορνογραφικού υλικού και η με οποιονδήποτε τρόπο διακίνησή του, γεγονός που ισχύει έως και σήμερα. Κρίθηκε, δηλαδή, απαραίτητη η έκδοση νόμου που θα αντιμετώπιζε πληρέστερα και πιο αποτελεσματικά τα θέματα που προκύπτουν από την πορνογραφία ανηλίκων, λαμβάνοντας την σημερινή μορφή του άρθρου όπως αναλύεται ακολούθως.

Ειδικότερα, σήμερα η διάταξη του άρθρου 348Α παρ. 1 ΠΚ προβλέπει επακριβώς τα εξής: *«Όποιος με πρόθεση παράγει, διανέμει, δημοσιεύει, επιδεικνύει, εισάγει στην Επικράτεια ή εξάγει από αυτήν, μεταφέρει, προσφέρει, πωλεί ή με άλλον τρόπο διαθέτει, αγοράζει, προμηθεύεται, αποκτά ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει ή μεταδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή».*

Όσον αφορά την νομοτυπική μορφή του εγκλήματος, αυτή διακρίνεται στην αντικειμενική και την υποκειμενική υπόσταση αυτού. Σχετικά με το πρώτο σκέλος, την αντικειμενική υπόσταση, σημειώνεται ότι δράστης της εν λόγω πράξης είναι οποιοδήποτε πρόσωπο πραγματώνει κάποιο τρόπο τέλεσης από τους αναφερόμενους στο άρθρο, όπως αναλύονται κατωτέρω, προσβάλλοντας την ανηλικότητα του θύματος με σκοπό την διαφθορά του και την μέσω αυτής οικονομική εκμετάλλευσή του.

Το παρόν έγκλημα είναι υπαλλακτικώς μικτό, καθώς στην υπόστασή του τυποποιούνται περισσότεροι τρόποι τέλεσης. Με τον όρο «παραγωγή» νοείται κάθε πράξη δημιουργίας του υλικού πορνογραφίας, που μπορεί να συνίσταται στην κινηματογραφική λήψη, το μοντάζ, την επεξεργασία των εικόνων κ.λπ. Με τον όρο «διανομή» νοείται η διάθεση αυτού σε πολλούς παραλήπτες, ενώ με τον όρο «δημοσίευση» νοείται η κοινοποίησή του μέσω ΜΜΕ. «Επίδειξη» υφίσταται όταν το υλικό δείχνεται έστω και σε ένα άτομο, ενώ «εισαγωγή» στην Επικράτεια και «εξαγωγή» από αυτή υπάρχει με τη μεταφορά του υλικού μέσω των ελληνικών

συνόρων σε άλλη χώρα ή από άλλη χώρα. Το ίδιο ισχύει και για τον όρο «μεταφορά», όπου πρόκειται για μετακίνηση με οποιοδήποτε μέσο εντός ή εκτός της Επικράτειας. Ο όρος «προσφορά» σημαίνει την παράδοση του πορνογραφικού υλικού χωρίς κάποιο αντάλλαγμα, ενώ από την άλλη η «πώληση» είναι η μεταβίβαση της κυριότητας και παράδοση του υλικού με αντάλλαγμα. Συνοπτικά, ο νομοθέτης θέλησε να περιλάβει έναν γενικό όρο και προσέθεσε τη φράση «με άλλο τρόπο διάθεση», ώστε να μην καταγράψει κάθε δυνατικό τρόπο αλλά ταυτόχρονα να καλύπτει όλο το εύρος, όπως προκύπτει ερμηνευτικά. Ακολούθως, γίνεται λόγος για «αγορά» του πορνογραφικού υλικού, ήτοι την απόκτησή του με αντάλλαγμα, για «προμήθεια», ήτοι την απόκτησή του με νόμιμο τρόπο όπως η ενοικίαση και την «απόκτηση», που περιλαμβάνει γενικώς κάθε τρόπο, ακόμη και παράνομο. Εξίσου τιμωρείται και η «κατοχή» πορνογραφικού υλικού, δηλαδή η ύπαρξη πορνογραφικού υλικού στη σφαίρα επιρροής του δράστη, το οποίο μπορεί να διαθέσει όπως ο ίδιος νομίζει, είτε για προσωπική του χρήση είτε με κάποιον από τους λοιπούς τρόπους. Τέλος, ο νομοθέτης επέλεξε να συμπεριλάβει και τους όρους «διάδοση» ή «μετάδοση» πληροφοριών, δηλαδή την κοινοποίησή τους σε τρίτα πρόσωπα. Φυσικά, θα πρέπει να πρόκειται για πληροφορίες σχετικά με γεγονότα που έχουν ήδη λάβει χώρα.

Εν συνεχεία, στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου τιμωρείται βαρύτερα όποιος τελήσει τα ανωτέρω μέσω πληροφοριακών συστημάτων, καθώς απειλείται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή. Ως πληροφοριακά συστήματα νοούνται οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και το διαδίκτυο, καθώς και οποιοδήποτε άλλο πληροφοριακό σύστημα ενδεχομένως υπάρχει. Ο νομοθέτης απαριθμεί και εδώ τους ανωτέρω τρόπους τέλεσης του εγκλήματος, περιλαμβάνοντας προφανώς μόνο όσους μπορούν να τελεστούν μέσω των τεχνολογικών μεθόδων και προσθέτοντας τον όρο «διαβίβαση», ήτοι την μετάδοση από έναν παραλήπτη σε έναν άλλον κ.λπ. Αυτό αιτιολογείται υπό την έννοια ότι μέσω διαδικτύου καθίστανται προσιτές οι πορνογραφικές απεικονίσεις σε ευρύτερο κύκλο προσώπων. Ο χρήστης του διαδικτύου έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει τέτοια αρχεία, να τα εγκαταστήσει στον υπολογιστή του και με ειδικό λογισμικό να καταστούν προσβάσιμα σε άλλους που χρησιμοποιούν τον ίδιο μηχανισμό αναζήτησης (Α. Συκιώτη/Σ.Παπαγεωργίου-Γονατάς).

Αναφορικά με το δεύτερο σκέλος, της υποκειμενικής υπόστασης του εγκλήματος, σημειώνεται ότι ο νομοθέτης περιέλαβε τον όρο «με πρόθεση», ήτοι για την πλήρωση αυτής απαιτείται δόλος οποιουδήποτε βαθμού του δράστη, ακόμη και ενδεχόμενος. Ο δόλος αυτός αφορά α) την πράξη παραγωγής, διακίνησης, απόκτησης ή κατοχής του υλικού παιδικής πορνογραφίας ή την διάδοση πληροφοριών για τις προηγούμενες πράξεις, β) την ηλικία του προσώπου που αποτυπώνεται στο υλικό και γ) τον πορνογραφικό χαρακτήρα του υλικού (Ελισάβετ Συμεωνίδου-Καστανίδου, 2020).

Φυσικά, πρέπει να καταγραφεί η ερμηνεία του όρου «πορνογραφικό υλικό», ώστε να είναι ευκρινές περί τίνος πρόκειται ακριβώς και να μην θεωρείται πορνογραφικό υλικό οποιαδήποτε απεικόνιση γυμνού ανηλίκου, π.χ. σε έναν ζωγραφικό πίνακα. Για την αποφυγή παρεξηγήσεων, ο νομοθέτης προσπαθεί να προσδιορίσει τα στοιχεία αυτού του όρου στην τρίτη παράγραφο του άρθρου 348Α αναφέροντας ότι: *«Υλικό παιδικής πορνογραφίας, κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων, συνιστά η αναπαράσταση ή η πραγματική ή εικονική αποτύπωση σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα του σώματος ή μέρους του σώματος ανηλίκου, κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση, καθώς και πραγματικής ή εικονικής ασελγούς πράξης που διενεργείται από ή με ανήλικο».*

Με τη χρήση της λέξης «αναπαράσταση» νοείται η παρουσίαση της πραγματικότητας κατά τρόπο που αποτελεί μίμησή της, μέσω περιγραφής, σχήματος ή εικόνας. Από την άλλη, αποτύπωση αποτελεί η πραγματική εικόνα ενός ανηλίκου αλλά και η εικονική παράσταση ενός μη υπαρκτού ανηλίκου. Αμφότερες λαμβάνουν χώρα μέσω ηλεκτρονικού ή άλλου φορέα, δηλαδή μέσω βιντεοκασέτας, σκληρού δίσκου υπολογιστή κ.λπ. ή μέσω φωτογραφιών κ.λπ. (Ελισάβετ Συμεωνίδου-Καστανίδου, 2020).

Τονίζεται εν προκειμένω ότι η ανωτέρω αναπαράσταση ή αποτύπωση αφορά την απεικόνιση των γεννητικών οργάνων ή εν γένει του γυμνού σώματος του ανηλίκου, ανεξαρτήτως φύλου ή χαρακτηριστικών, η οποία όμως έχει ένα απώτερο αποτέλεσμα. Συγκεκριμένα επιτυγχάνεται μέσω αυτής η γενετήσια διέγερση ατόμου. Ο νομοθέτης όμως περιλαμβάνει στη διάταξη αυτή και μια άλλη περίπτωση, αυτή της πραγματικής ή εικονικής πράξης που διενεργείται από ή με ανήλικο, ήτοι πράξεις συνουσίας ή ερωτικές πράξεις που έχουν το ίδιο περιεχόμενο και υποκαθιστούν τη

συνουσία και οι οποίες δίνουν την εντύπωση ότι πρόκειται για ανήλικο άτομο ακόμη και όταν πρόκειται για εικονική αναπαράσταση.

Από την ανάλυση του παρόντος εγκλήματος δεν θα πρέπει να λείπει η αναφορά στην απόπειρα αυτού και τις συμμετοχικές δράσεις. Απόπειρα εκ του νόμου νοείται όταν υπάρχει αρχή εκτέλεσης και η απαιτούμενη υπαιτιότητα (εν προκειμένω δόλος κάθε βαθμού), αλλά δεν ολοκληρώθηκε η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος. Συγκεκριμένα, για παράδειγμα, όταν ο δράστης έχει αρχίσει τη δημιουργία του πορνογραφικού υλικού αλλά για κάποιον λόγο δεν ολοκληρώθηκε. Σχετικά με τις συμμετοχικές δράσεις ισχύουν επίσης όσα ισχύουν εν γένει για την δράση του συμμετόχου στο έγκλημα, ήτοι νοείται συμμετοχική δράση με τη μορφή της συναυτουργίας ή συνέργειας (απλής ή άμεσης) ανάλογα με τον χρόνο και τον τρόπο συνδρομής στον δράστη, της ηθικής αυτουργίας κ.λπ.

Η παράγραφος 4 του παρόντος άρθρου προβλέπει τις διακεκριμένες μορφές αυτού και τιμωρεί με κάθειρξη τον δράστη αυτών, δηλώνοντας την σοβαρότητα της πράξης με την μετατροπή της σε κακούργημα: *«Οι πράξεις των παρ. 1 και 2 τιμωρούνται με κάθειρξη και χρηματική ποινή: α. αν τελέσθηκαν κατ' επάγγελμα, β. αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της ψυχικής ή της διανοητικής ασθένειας ή της σωματικής δυσλειτουργίας, λόγω οργανικής νόσου ανηλίκου ή με την άσκηση ή απειλή χρήσης βίας ανηλίκου ή με τη χρησιμοποίηση ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος ή αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας εξέθεσε τη ζωή του ανηλίκου σε σοβαρό κίνδυνο και γ. αν δράστης της παραγωγής του υλικού παιδικής πορνογραφίας είναι πρόσωπο στο οποίο έχουν εμπιστευθεί ανήλικο για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά».*

Διεξοδικότερα, τιμωρείται αυστηρότερα η κατ'εξακολούθηση τέλεση του εγκλήματος, η οποία αποδεικνύει επανειλημμένη τέλεση από πλευράς του δράστη προς προσπορισμό οικονομικού οφέλους (παρ. 4α'), ενώ τιμωρείται βαρύτερα και η εκμετάλλευση της αδύναμης θέσης του ανηλίκου εξαιτίας ανάγκης, ψυχικής ή σωματικής ή κατόπιν απειλής κατά ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το 15^ο έτος ηλικίας ή έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του. Πρόκειται δηλαδή για πράξεις εκμετάλλευσης ή κακοποίησης του ανηλίκου (παρ. 4β'). Ανάγκη εν προκειμένω, δεν είναι μόνο η οικονομική αλλά και η προσωπική, λαμβανόμενη αντικειμενικά, ανεξάρτητα από το

αν είναι παροδική ή μόνιμη, πρέπει να είναι όμως επιτακτική και ανεπίδεκτη αναβολής. Η ανάγκη μπορεί να είναι υπαίτια ή ανυπαίτια. Ως ανάγκη νοείται η κατάσταση που συνεπάγεται κίνδυνο ζωής ή υγείας και της οποίας η ικανοποίηση δεν επιδέχεται αναβολής. Επιπροσθέτως, εκμετάλλευση είναι η συνειδητή και ιδιαίτερα ανάρμοστη αξιοποίηση προς όφελος του δράστη της προεκτεθείσης θέσης του άλλου προς κτήση υπέρμετρων περιουσιακών ωφελημάτων, δηλαδή πρέπει ο δράστης να τελεί εν γνώσει της ανάγκης ή της σωματικής δυσλειτουργίας, αλλιώς δεν νοείται εκμετάλλευση. Δεν απαιτείται ενέργεια ή συμπεριφορά εξαναγκασμού, αρκεί η γνώση της ανάγκης. Προφανέστατα, υπάρχει ανάγκη και κατ'επέκταση εκμετάλλευση αυτής, όταν υπάρχει πνευματική αδυναμία, κουφότητα ή απειρία του ανηλίκου. Τέλος, επί του παρόντος, ο νομοθέτης συμπεριέλαβε και την περίπτωση της αυστηρότερης τιμωρίας προσώπου, στο οποίο είχαν εμπιστευτεί την φύλαξη ή την επίβλεψη του ανηλίκου (παρ. 4γ'), όπως γίνεται για παράδειγμα στην περίπτωση της νταντάς, που αναλαμβάνει την φύλαξη του ανηλίκου, αλλά τελικώς πράττει παρανόμως και ασεβώς ως προς τον ανήλικο.

Κατόπιν, στην παράγραφο 5 του άρθρου 348Α μνημονεύονται οι ιδιαίτερα διακεκριμένες μορφές του εγκλήματος ως εξής: *«Αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με τη χρησιμοποίηση ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το δωδέκατο έτος της ηλικίας του, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν η πράξη των περ. β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, αν δε αυτή είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»* Αρχικά, τίθεται το ηλικιακό όριο για την πλήρωση αυτής της διάταξης, ενώ ορίζεται η ίδια ποινή αν η πράξη των προηγούμενων παραγράφων είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του ανηλίκου, δηλαδή πρόκειται για έγκλημα εκ του αποτελέσματος χαρακτηριζόμενο για το οποίο απαιτείται τουλάχιστον αμέλεια για το παραπέρα αποτέλεσμα (σωματική βλάβη ή θάνατος). Φυσικά, κορύφωση όλων αποτελεί η επέλευση θανάτου του θύματος στην δεύτερη μορφή του εκ του αποτελέσματος χαρακτηριζόμενου εγκλήματος, που λόγω της μεγάλης σοβαρότητάς του, απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης.

Συνοψίζοντας, ο νομοθέτης προσέθεσε και την έκτη παράγραφο, σύμφωνα με την οποία: *«Όποιος εν γνώσει αποκτά πρόσβαση σε υλικό παιδικής πορνογραφίας μέσω πληροφοριακών συστημάτων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή*

χρηματική ποινή», για την οποία ισχύουν όσα αναλυτικά αναφέρθηκαν ανωτέρω, αλλά διαφοροποιείται εν προκειμένω η υποκειμενική υπόσταση, καθώς απαιτείται άμεσος δόλος (εν γνώσει), δηλαδή ο δράστης επιδιώκει ή αποδέχεται το αποτέλεσμα. Πρέπει, όμως, να επισημανθεί ότι η εν λόγω διάταξη αφορά την κατοχή πορνογραφικού υλικού κατόπιν αναζήτησης μέσω διαδικτύου είτε για προσωπική χρήση, ήτοι ικανοποίηση φαντασιώσεων και γενετήσιων διαστροφών είτε για περαιτέρω διακίνηση σε τρίτους. Δεν αρκεί, όμως η απλή ή τυχαία επίσκεψη σε μια τέτοια ιστοσελίδα, διότι έτσι ποινικοποιείται με την βαρύτερη μορφή ακόμη και η ελεύθερη χρήση του διαδικτύου (Α. Συκιάτη/Σ.Παπαγεωργίου-Γονατάς).

Από δικονομικής απόψεως, διατυπώνεται ότι η ποινική δίωξη του εγκλήματος ασκείται αυτεπαγγέλτως και δεν απαιτείται έγκληση του θύματος ή των νόμιμων αντιπροσώπων του, που δύνανται να ασκήσουν πολιτική αγωγή. Επιπλέον, είναι δυνατή η μεταβολή της κατηγορίας από το έγκλημα της παρ. 1 στο έγκλημα της παρ. 2 και αντιστρόφως, καθώς και από το έγκλημα της παρ. 4 στο έγκλημα των παρ. 1 και 2 και αντίστροφα.

Επιπροσθέτως, αξίζει να σημειωθεί ότι το άρθρο 348Α ΠΚ εντάσσεται στον κατάλογο των κακουργημάτων του άρθρου 187 παρ. 1 με το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 3064/2002 για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και την αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών. Με τον νόμο αυτό, αντιμετωπίζεται η πορνογραφία ανηλίκων και με ρητή διάταξη νόμου και εντάσσεται για πρώτη φορά ως αυτοτελές έγκλημα στο σύστημα του Ποινικού Κώδικα.

Τα εννοιολογικά στοιχεία της εγκληματικής οργάνωσης, όπως αναφέρονται στο άρθρο 187 παρ. 1 είναι τα εξής:

1. Ποιοτικό: Δομημένη ομάδα
2. Ποσοτικό: Τρία ή περισσότερα άτομα
3. Χρονικό: Διάρκεια δράσης της ομάδας
4. Υποκειμενικό: Επιδίωξη τέλεσης περισσοτέρων του ενός κακουργημάτων ή και επιδίωξη τέλεσης ενός κακουργήματος του άρθρου 348^Α (Τζανέτης, 2001).

Προβλέπεται, επίσης στην παρ. 6 του ως άνω νόμου: «*Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 348Α, 349 και 351 του Ποινικού Κώδικα που τελέστηκε σε κατάσταση ή επιχείρηση γνωστοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα ενός μέχρι τριών ετών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις λοιπές περιστάσεις, να επιβάλει την οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ή, αν τέτοια άδεια δεν προβλέπεται από το νόμο, απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του καταστήματος ή της επιχείρησης. Μέχρις εκδόσεως της τελεσίδικης απόφασης, απαγόρευση λειτουργίας μπορεί προσωρινά να επιβληθεί υπό τις παραπάνω προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία αμέσως μετά την άσκηση ποινικής δίωξης*». Αυτό αιτιολογείται εξαιτίας της σοβαρότητας που θέλει να θέσει ο νομοθέτης σε ενέργειες που προσβάλλουν την παιδική ηλικία και την γενετήσια αξιοπρέπεια των παιδιών.

Με το άρθρο 187 το προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι η δημόσια τάξη που τίθεται σε κίνδυνο, ενώ με το άρθρο 348Α είναι η γενετήσια ελευθερία και η γενετήσια ζωή. Η αυστηρότερη ουσιαστική και δικονομική ποινική αντιμετώπιση του εγκλήματος της πορνογραφίας ανηλίκων, όταν τελείται στα πλαίσια της δραστηριότητας μιας εγκληματικής οργάνωσης, είναι απολύτως δικαιολογημένη. Οι απειλητικές διαστάσεις που λαμβάνει τα τελευταία χρόνια αυτή η μορφή εγκληματικής δραστηριότητας με την χρήση του διαδικτύου δεν αφήνει περιθώρια για κάτι λιγότερο από μια διεθνώς οργανωμένη αντίδραση απέναντι σε οτιδήποτε υπονομεύει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια ιδίως όταν τα θύματα είναι παιδιά.

Συνοψίζοντας, παρατίθενται ορισμένες δικαστικές αποφάσεις σχετικές με την παιδική πορνογραφία. Ενδεικτικά:

1) Η υπ' αρ. 370/2021 ΑΠ (ΠΟΙΝ), βάσει της οποίας εντοπίστηκε προμήθεια και κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας με σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή και με τη χρήση διαδικτύου, η παραγωγή του οποίου συνδέεται με τη χρησιμοποίηση ανηλίκων που δεν συμπλήρωσαν το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Πρόκειται δηλαδή για κακούργημα και καταδικάστηκε ο αναιρεσείων, ο οποίος κατελήφθη να αποθηκεύει φωτογραφίες με το ανωτέρω περιεχόμενο σε κατάσταση παροχής

υπηρεσιών διαδικτύου, στην δε κατοχή του βρέθηκαν σκληροί δίσκοι με αντίστοιχα αρχεία.

2) Η υπ' αρ. 39/2021 ΠΛΗΜΜ ΡΟΔ, η οποία αφορά πορνογραφία ανηλίκου που δε συμπλήρωσε το 12ο έτος της ηλικίας. Διαπιστώθηκε φυσική εξουσίαση (κατά την κρατούσα άποψη) αρχείων βίντεο και εικόνων παιδικής πορνογραφίας με γενετήσιες πράξεις που προκαλούν γενετήσια διέγερση καθώς και διαχείριση, αξιοποίηση, διάθεση και διακίνηση του υλικού σε τρίτους, ενέργεια που θα μπορούσε ευχερώς ο κατηγορούμενος να διαπράξει στο μέλλον αφού ήταν κάτοχος και γνώριζε τον τρόπο διαμοιρασμού.

3) Η υπ' αρ. 1348/2020 ΑΠ (ΠΟΙΝ), στην οποία γίνεται λόγος για παιδική πορνογραφία και διατυπώνεται ότι ως παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας νοείται η δημιουργία αυτού. Προμήθεια είναι η εξασφάλιση υλικού παιδικής πορνογραφίας, ακόμα και για προσωπική χρήση του δράστη. Κατοχή θεωρείται η φυσική εξουσία του δράστη, ώστε να μπορεί να εξακριβώσει με δική του θέληση την ύπαρξη του υλικού και να διαθέσει αυτό πραγματικά. Η κακουργηματική περίπτωση που θεμελιώνεται όταν για την παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας χρησιμοποιήθηκε ανήλικος που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος, δεν αφορά μόνο τον «παραγωγό» του υλικού αυτού, αλλά και τον «κάτοχο». Προμήθεια, κατοχή, προσφορά και διάθεση υλικού παιδικής πορνογραφίας. Καταδίκη κατηγορούμενου, στον υπολογιστή και τους εξωτερικούς σκληρούς δίσκους του οποίου βρέθηκε τέτοιο υλικό, το οποίο και διαμοίραζε, μέσω σχετικού λογισμικού, σε άλλους χρήστες του διαδικτύου.

4) Η υπ' αρ. 768/2019 ΑΠ (ΠΟΙΝ), όπου πρόκειται για καταδίκη για πορνογραφία ανηλίκων εξαιτίας κατοχής υλικού παιδικής πορνογραφίας πρόσφορου και για διαμοιρασμό. Κατοχή του ως άνω υλικού και σε σκληρούς δίσκους (εξωτερικούς, έτερους σκληρούς δίσκους) και πληθώρα άλλων αποφάσεων από παλαιότερα έως σήμερα.

Εν κατακλείδι, τονίζεται ότι ο νομοθέτης πραγματοποίησε μια αξιολογή προσπάθεια να συμπεριλάβει στις διατάξεις του όλους τους πιθανούς τρόπους και τα μέσα τέλεσης του εγκλήματος, χρησιμοποιώντας και γενικευμένους όρους, έχοντας ως γνώμονα τις ραγδαίες εξελίξεις και τις νέες τεχνολογίες, αλλά κυρίως την προστασία των συμφερόντων και της γενετήσιας αξιοπρέπειας των ανηλίκων.

Επουδενί δύναται να προβλέψει κάθε παράμετρο, αλλά οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι ποινικοποιώντας και την απλή κατοχή πορνογραφικού υλικού, χωρίς να απαιτείται η κερδοσκοπία, ο νομοθέτης έθεσε αυστηρότερα όρια προς διαφύλαξη της ανηλικότητας των θυμάτων.

4.3 ΕΘΝΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΗΣΙΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Αργεντινή

Η Αργεντινή, έχοντας επικυρώσει το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης που αφορά στην αγοροπωλησία παιδιών και την παιδική πορνογραφία στις 25 Σεπτεμβρίου 2003 και μέσα από τον Ποινικό της Κώδικα και τα άρθρα 125,128 και 133, ρυθμίζει σε μεγάλο βαθμό το φαινόμενο της παιδικής πορνογραφίας. Τόσο στο Σύνταγμα όσο και στον ποινικό νόμο εμπεριέχονται ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της παιδικής πορνογραφίας.

Πιο συγκεκριμένα, στα σχετικά άρθρα του ΠΚ ποινικοποιείται η προώθηση και η διευκόλυνση διαφθοράς ανηλίκων κάτω των 18 ετών ακόμα και αν υπάρχει συναίνεση. Η ποινή που ορίζεται είναι από 3 έως 10 έτη φυλάκισης, που γίνεται από 6 έως 15 χρόνια αν το θύμα είναι ηλικίας μικρότερης των 13 ετών. Επιπλέον, ο δράστης που με απάτη, βία, απειλή, κατάχρηση εξουσίας ή άλλα μέσα εκφοβισμού ή ως σύζυγος, αδερφός, δάσκαλος ή πρόσωπο που ζει με το θύμα, κριθεί ένοχος για παιδική πορνογραφία, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης από 10 έως 15 χρόνια, ανεξαρτήτως της ηλικίας του θύματος.

Επιπροσθέτως, τιμωρείται η παραγωγή και η έκδοση πορνογραφικών εικόνων στις οποίες εκτίθενται ανήλικοι (κάτω των 18 ετών) αλλά και η οργάνωση ζωντανών επιδείξεων ή παραστάσεων με πορνογραφικές σκηνές. Η ποινή φυλάκισης σε αυτήν την κατηγορία είναι από 6 μήνες έως 4 έτη.

Τέλος, στην χώρα αυτή, με δύο διατάγματα το 1997 και ένα ψήφισμα το 1998 ορίστηκε πως αν και το διαδίκτυο αποτελεί ένα μέσο που η κοινωνία μπορεί να εκφρασθεί ελεύθερα και να κατέχει πληροφορίες και οι υπηρεσίες που παρέχονται υπάγονται στην συνταγματική εγγύηση της ελευθερίας της έκφρασης, οι φορείς παροχής ίντερνετ έχουν την υποχρέωση να περιλαμβάνουν στους λογαριασμούς τους την ρήτρα ότι «η πολιτεία δεν ελέγχει τις διαθέσιμες πληροφορίες στο διαδίκτυο και συνιστάται στους γονείς να ελέγχουν το υλικό που χρησιμοποιούν τα παιδιά τους» (www.interpol.org).

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Η αμερικανική κοινωνική πραγματικότητα επέβαλε τη διαρκή ενασχόληση της νομοθετικής εξουσίας με το ζήτημα της παιδικής πορνογραφίας. Αν και υπήρχαν

εκτενείς ρυθμίσεις που εναρμονίστηκαν με την εξέλιξη του φαινομένου, τα προβλήματα συνταγματικότητάς τους και η αοριστία τους, λειτούργησαν ανασταλτικά στην προσπάθεια αντιμετώπισης των περιστατικών παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο. Οι Ενότητες του Τίτλου 18 του Κώδικα των Ηνωμένων Πολιτειών που αφορούν στο φαινόμενο της παιδικής πορνογραφίας είναι οι κάτωθι:

- 18 U.S.C. § 2251- Σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών (Παραγωγή παιδικής πορνογραφίας)
- 18 U.S.C. § 2251A- Πωλήσεις και αγορές παιδιών
- 18 U.S.C. § 2252- Ορισμένες δραστηριότητες που σχετίζονται με υλικό που περιλαμβάνει σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων (Κατοχή, διανομή και λήψη παιδικής πορνογραφίας)
- 18 U.S.C. § 2252A- ορισμένες δραστηριότητες που σχετίζονται με υλικό που αποτελεί ή περιέχει παιδική πορνογραφία
- 18 U.S.C. § 2256- Ορισμοί
- 18 U.S.C. § 2260- Παραγωγή σεξουαλικών απεικονίσεων ανηλίκου για εισαγωγή στις Ηνωμένες Πολιτείες

Οι εικόνες παιδικής πορνογραφίας δεν προστατεύονται από τα δικαιώματα της Πρώτης Τροποποίησης και αποτελούν παράνομο λαθρεμπόριο σύμφωνα με την ομοσπονδιακή νομοθεσία. Η ενότητα 2256 του Τίτλου 18, Κώδικας Ηνωμένων Πολιτειών, ορίζει την παιδική πορνογραφία ως οποιαδήποτε οπτική απεικόνιση σεξουαλικής συμπεριφοράς που περιλαμβάνει έναν ανήλικο (κάποιο κάτω των 18 ετών). Οι οπτικές απεικονίσεις περιλαμβάνουν φωτογραφίες, βίντεο, ψηφιακές ή υπολογιστικές εικόνες που δεν διακρίνονται από μια πραγματική δευτερεύουσας σημασίας, και εικόνες που έχουν δημιουργηθεί, προσαρμοστεί ή τροποποιηθεί, αλλά φαίνεται να απεικονίζουν ένα αναγνωρίσιμο, πραγματικό μικρό. Το φιλμ που δεν έχει αναπτυχθεί, η βιντεοκασέτα και τα ηλεκτρονικά αποθηκευμένα δεδομένα που μπορούν να μετατραπούν σε οπτική εικόνα παιδικής πορνογραφίας θεωρούνται επίσης παράνομες οπτικές απεικονίσεις σύμφωνα με την ομοσπονδιακή νομοθεσία.

Συγκεκριμένα, ο νομικός ορισμός της σεξουαλικής συμπεριφοράς δεν απαιτεί μια εικόνα να απεικονίζει ένα παιδί να συμμετέχει σε σεξουαλική δραστηριότητα. Μια φωτογραφία γυμνού παιδιού μπορεί να συνιστά παράνομη παιδική πορνογραφία, εάν είναι επαρκώς υποδηλωτική σεξουαλικά. Επιπλέον, η ηλικία συναίνεσης για

σεξουαλική δραστηριότητα σε μια δεδομένη κατάσταση είναι άσχετη αφού οποιαδήποτε απεικόνιση ανηλίκου κάτω των 18 ετών που εμπλέκεται σε ρητή σεξουαλική συμπεριφορά είναι παράνομη.

Ο ομοσπονδιακός νόμος απαγορεύει την παραγωγή, διανομή, λήψη και κατοχή εικόνας παιδικής πορνογραφίας χρησιμοποιώντας ή επηρεάζοντας οποιοδήποτε μέσο ή εγκατάσταση διακρατικού ή εξωτερικού εμπορίου. Συγκεκριμένα, το Άρθρο 2251 καθιστά παράνομο να πειστεί, να παρακινηθεί, να δελεαστεί ή να εξαναγκαστεί ένας ανήλικος να εμπλακεί σε ρητή σεξουαλική συμπεριφορά με σκοπό την παραγωγή οπτικών απεικονίσεων αυτής της συμπεριφοράς. Οποιοδήποτε άτομο επιχειρεί ή συνωμοτεί να διαπράξει αδίκημα παιδικής πορνογραφίας υπόκειται επίσης σε δίωξη σύμφωνα με την ομοσπονδιακή νομοθεσία.

Η ομοσπονδιακή δικαιοδοσία εμπλέκεται εάν το αδίκημα παιδικής πορνογραφίας συνέβη σε διακρατικό ή εξωτερικό εμπόριο. Επιπλέον, η ομοσπονδιακή δικαιοδοσία ισχύει σχεδόν πάντα όταν το διαδίκτυο χρησιμοποιείται για τη διάπραξη παραβίασης παιδικής πορνογραφίας. Ακόμα κι αν η ίδια η εικόνα παιδικής πορνογραφίας δεν ταξίδεψε πέρα από πολιτειακά ή διεθνή σύνορα, μπορεί να εμπλέκεται ο ομοσπονδιακός νόμος εάν το υλικό, (όπως ο υπολογιστής που χρησιμοποιήθηκε για τη λήψη της εικόνας ή το CD-ROM που χρησιμοποιήθηκε για την αποθήκευση της εικόνας), προέρχεται από ή έχει διακινηθεί προηγουμένως στο εξωτερικό.

Επιπλέον, η Ενότητα 2251A του Τίτλου 18, του Κώδικα των Ηνωμένων Πολιτειών, απαγορεύει συγκεκριμένα σε οποιονδήποτε γονέα, νόμιμο κηδεμόνα ή άλλο πρόσωπο που έχει την επιμέλεια ή τον έλεγχο ενός ανηλίκου κάτω των 18 ετών, να αγοράσει, να πουλήσει ή να μεταβιβάσει την επιμέλεια αυτού του ανηλίκου με σκοπό την παραγωγή παιδικής πορνογραφίας.

Τέλος, η Ενότητα 2260 του Τίτλου 18, του Κώδικα Ηνωμένων Πολιτειών, απαγορεύει σε οποιοδήποτε άτομο εκτός των Ηνωμένων Πολιτειών να παράγει, να λαμβάνει, να μεταφέρει, να αποστέλλει ή να διανέμει εν γνώσει του την παιδική πορνογραφία με σκοπό την εισαγωγή ή μετάδοση της οπτικής απεικόνισης στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Οποιαδήποτε παραβίαση της ομοσπονδιακής νομοθεσίας για την παιδική πορνογραφία είναι σοβαρό έγκλημα και οι καταδικασμένοι παραβάτες αντιμετωπίζουν αυστηρές νομοθετικές κυρώσεις. Για παράδειγμα, ένας δράστης που καταδικάστηκε για πρώτη φορά για παραγωγή παιδικής πορνογραφίας, αντιμετωπίζει χρηματικά πρόστιμα και φυλάκιση από 15 έως 30 έτη κατ' ανώτατο όριο. Ένας δράστης που για πρώτη φορά καταδικάστηκε για μεταφορά παιδικής πορνογραφίας σε διακρατικό ή εξωτερικό εμπόριο, αντιμετωπίζει πρόστιμα και φυλάκιση από 5 έως 20 έτη κατ' ανώτατο όριο. Οι καταδικασμένοι παραβάτες ενδέχεται να αντιμετωπίσουν σκληρότερες ποινές εάν ο δράστης έχει προηγούμενες καταδίκες ή εάν το αδίκημα παιδικής πορνογραφίας συνέβη σε επιβαρυντικές καταστάσεις όπως: α) οι εικόνες είναι βίαιης, σαδιστικής ή μαζοχιστικής φύσης, β) ο ανήλικος κακοποιήθηκε σεξουαλικά ή γ) ο δράστης έχει προηγούμενες καταδίκες για σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών. Υπό αυτές τις συνθήκες, ένας καταδικασμένος δράστης μπορεί να αντιμετωπίσει ποινή ισόβιας κάθειρξης (<https://www.justice.gov/criminal-ceos/citizens-guide-us-federal-law-child-pornography>)

Κίνα

Σε αντίθεση με πολλές χώρες, στην Κίνα δεν υπάρχει μια «ομπρέλα» κατηγορία σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στον Ποινικό Κώδικα ή ένας αυτόνομος νόμος σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών που να ενσωματώνει έναν κατάλογο αδικημάτων στα οποία ένας ενήλικας εμπλέκεται σε σεξουαλική δραστηριότητα με ανήλικο ή εκμεταλλεύεται έναν ανήλικο με σκοπό τη σεξουαλική ικανοποίηση, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της σεξουαλικής συμπεριφοράς, της παιδικής πορνογραφίας και της παιδικής περιποίησης. Αντίθετα, ο Ποινικός Κώδικας και τα έγγραφα δικαστικής ερμηνείας του έχουν κατηγοριοποιήσει χαλαρά τον βιασμό, την άσεμνη επίθεση κατά παιδιού και μια σειρά από εγκλήματα που περιλαμβάνουν «παιδική πορνεία» ως αδικήματα σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών (<https://www.unicef.cn/en/stories/how-ninth-amendment-penal-code-affects-child-protection-china>).

Σύμφωνα με το Ποινικό Δίκαιο της Κίνας, όσοι παράγουν παιδική πορνογραφία αντιμετωπίζουν ποινικές διώξεις για βιασμό ή χυδαιότητες, ενώ όσοι τις

διαδίδουν στο διαδίκτυο αντιμετωπίζουν επίσης κυρώσεις. Οι ιστοσελίδες που περιέχουν παιδική πορνογραφία έχουν αυξηθεί αρκετά στην Κίνα.

Οι νόμοι της Κίνας έχουν ελλείψεις στην καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας, καθώς οι κυρώσεις είναι ελαφριές. Ένα αρκετά υψηλό ποσοστό όσων διαδίδουν υλικό παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο τιμωρούνται με κυρώσεις δημόσιας ασφάλειας, αντί να αντιμετωπίζουν ποινικές δίωξεις. Επιπλέον, υπάρχει μικρή ποινή για όσους κρατούν ή παρακολουθούν παιδική πορνογραφία.

(<https://global.chinadaily.com.cn/a/201808/24/WS5b7f4093a310add14f3877c4.html>).

Ινδία

Στην Ινδία δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις για την τιμώρηση της παιδικής πορνογραφίας. Τα άρθρα 292 και 296 του Ινδικού Ποινικού Κώδικα τα οποία ποινικοποιούν την πώληση, διανομή, δημόσια κυκλοφορία, παραγωγή, κατοχή, εισαγωγή ή εξαγωγή από τη χώρα, διαφήμιση άσεμνου υλικού καθώς και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που σχετίζονται με άσεμνο υλικό, αναφέρονται εμμέσως και στην παιδική πορνογραφία. Η ποινική μεταχείριση διακρίνεται αναλόγως με τις προηγούμενες καταδίκες του δράστη. Ο δράστης που καταδικάζεται για πρώτη φορά τιμωρείται με φυλάκιση έως 2 ετών και με χρηματική ποινή 2000 rupees ($\approx 25\text{€}$), ενώ αν έχει καταδικαστεί στο παρελθόν, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως 5 έτη και χρηματική ποινή έως 5.000 rupees ($\approx 63\text{€}$).

Το υλικό δεν θεωρείται άσεμνο και εξαιρείται από τον νόμο, όταν αποδεικνύεται δράση για το κοινό καλό, για την επιστήμη, την λογοτεχνία, την τέχνη, το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου και σε περιπτώσεις όπου η πράξη επιβάλλεται για θρησκευτικούς λόγους ή πρόκειται για άσεμνη απεικόνιση σε ναούς ή αρχαιολογικούς χώρους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πιτσάκη Κ. (1993) *Η θέση των ομοφυλοφίλων στην βυζαντινή κοινωνία, «Οι περιωθητικοί στο Βυζάντιο»*. Αθήνα

Αρμενόπουλος Κ. (1971). *Πρόχειρον Νόμων ή Εξάβιβλος*, επιμ. Πιτσάκη Γ. Κ., Αθήνα: Εκδόσεις Δωδώνη

Fergusson, D. M., Lysnkey M.T. and Horwood L.J (1996). Childhood sexual abuse and psychiatric disorder in young adulthood: Prevalence of sexual abuse and Factors associated with sexual abuse, *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 35 (10), 1355-1364

Freeman – Longo R. E. (1989). *The sexual victimization of Males: Victim to Victimizer: Clinical Observations and Case Studies*. International Research and Public Policy Issues, Hemisphere Publishing Corporation.

Potter E. (1986). *Treating the young male victim of sexual assault*, Orwell, VT: Safer Society Press.

Taylor M., Quayle E. (2003). *“Child pornography: An internet crime*, Hove: Brunner-Routledge

Pithers W.D., Buell M. M., Kashima M. K., Cumming F. G., Beal S. L. (1988) Relapse prevention of sexual aggression, *Annals of the New York Academy of Science*, 528.

Πανούση Γ. (2004). *Ανήλικοι – Δράστες και Θύματα*, στο Γ. Πανούση, *Περί εγκληματιών λόγος και αντίλογος*. *Εγκληματολογικά 27*, Αθήνα: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα

Ορφανός Σ. (2022) *Σεξουαλικά εγκλήματα*, Εκδόσεις: Νομική Βιβλιοθήκη

Συμεωνίδου-Καστανίδου Ε. (4^η έκδοση 2020) *Εγκλήματα κατά προσωπικών αγαθών*, Εκδόσεις: Νομική Βιβλιοθήκη

Συκιώτη Α./ Παπαγεωργίου- Γονατάς Σ., *Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής*.